ՆՈՒՄԷՐՕ 1514 | 1882 ՍԷՊՏԷՄԲԷՐ 4 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ | ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէհիմիյէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ·
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ·
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

20 ՓԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ . . 5 ղրշ·
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԻԽԹԱՐ· Պանգա, Շիրքէթ վէ ուլուսըր սարրաֆլըյէ այրը իլանաթ·
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . . 6 ղրշ·
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթ այրը բազարլըգ օլուր :
Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր :

20 ՓԱՐԱ

Խարիճտէն վէ մախթալաստ, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Էպիւ Պապը Զատէլիքէ սոգաղը գէօշէսինտէ նումէրօ 3տէ տիր : — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի կազէթա Տիգրան Զիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմալըտըր, քեաֆֆէի մէքթուպլարըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր :

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԻՍԸՐ

—

Էվվէլքի կիւն Մաապէյնոէ վուգու պուլաուղընը հազըրլըգլըգ մէճլիսը ֆէվգէլատէի միւքէլլա կէճէ հաքըրընտա գատար իմթիտատ էյլէմիշ տիր :

Տիւն Պաշ վէքիլ վէ Խարիճիյէ նազըրըը բաշլըլար հազարաթը Մաապէյնոէ պուլունտուգլարընտան, Պապը Ալիյէ կէլէմէմիշլէր տիր:

Տիւն կէճէ տախի ումում վիւքէլաի ֆիխամ հազարաթընըն միւրէքքէպ օլարագ նինէ Մաապէյնոէ մէճլիս ինիգատ իթմիշ տիր :

—

Խարիճիյէ վէ Էվգաֆ նազըրլարը բաշլըլար հազարաթընըն բազար կիւնիւ Թարապիյա պիլաջիմէ ինկիլիզ սէֆիրի իլէ միւլագաթ իթթիքլէրինի եազմըշ իտիք:

Պու միւլագաթտա միւշարիլէյհիմա նազըրլարըն էննի պիր մուգավէլէնամէ լայիհասը թէքլիֆ էթթիքլէրի սէֆիրէյէ պէյնինտէ չայլի օլմուշ օլտուղունտան, լորտ Տիւֆրին միւշարիլէյհիմա հազարաթը թարաֆընտան էննի պիր լայիհա վէրիլմէյիպ, մահզա լայիհանըն Բօրսաիտէ միւթէասլիգ ֆըգրասընտա պիր սուրէթը խատտիյէ թէքլիֆ օլունտըղընը վէ պու պապտէ Լօնտրատան թալիմաթը ճէտիտէ միւնթաճիր պէքլէնիլմէքտէ օլտուղունու սէֆիրէյէ իշար վէ թէպլիղ էյլէմիշ տիր :

—

Մ—ը—ըն չայանը մէվզուգ պիր մէնպաանէն ալտըղը վէ ֆագաթ Բնթիյաթը Թամմ իւզրէ վէրտիկի պաղը մալիւմաթա կէօրէ, էվվէլքի կիւն Թէլ—էլ—Քէպիրտէ չէտիտ պիր մուհարէպէ վուգու պուլըմ, բէք գանլը պիր գավկատան սօնըրա ասիլէրին մէվգիլէրի ինկիլիզ ասաքիրի թարաֆընտան զապթ օլունմուշտըր : Ինկիլիզ օրտուսը ֆիրգալէրի գօլալայըլըգ Զագազիգէ կիրմիշ տիր : Մըսըր օրտուսը թէմամըյլա միւնհէզիմ օլուպ տարմատաղըն օլմուշ տըր :

—

Պու սապահքի 'Վագիթ' ըրթըգ Արապի ֆըրգասընըն բէք չօգ գըյմըլըրընտա բէրիշանիյէթ էսէրի կէօրիւլմէքտէ օլտուղունտան վէ Արապի ֆըրգասընը գօմանտա իտէն վէ կէչէն կիւն վուգուպուլան մուհարէպէտէ աղըր սուրէթտէ եարալանան Ֆրանսըզ գապիթի Բօսթէրին ճան չէքիշմէքտէ պուլունտուղունը վէ պունըն տա Արապի ֆըրգասընա բէք զիյատէ, անը վէ քէտէրի մուճիպ օլտուղունու, սըրըղը խուսուսի խապէրլէրէ իսթինատէն եազըյօր :

—

Իսկէնտէրիյէտէն կէօրէ, ինկիլթէրրա գօնսօլաթօսընտա եօլ մէսարիֆլէրի թէսվիյէ օլունարագ պաշա 3 լիրատան 6 լիրայա գատար բէնտէլէր վէ սաիրէ եազըլմագտա իմիշ :

—

Էլ Ճէվէ—ի կազէթասը Արապինի աստ իլան իտէն իլաննամէի րէսմիյի Արապճայա Թէրճէմէ իւ-թիւալ կազէթասընտա նէշր իթմիշ, վէ թէրճէմէ իթթիքի նիւսխալէրինտէն ինկիլթէրրա սէֆիրի իլէ Խըտիվ հազրէթլէրինէ կէօնտէրիլմիշ տիր : Էլ Ճէվէ—ի պէյանընա կէօրէ, Խըտիվ հազրէթլէրի էվվէլքի սալը կիւնիւնտէն պէրու իլաննամէի մէզքիւրըն միւնտէրիճաթընա վագըֆ օլուպ, չարշէնպէ կիւնիւ իսէ պու իլաննամէ Մըսըր սէվահիլի պօյունտա պուլունան չէհիրլէրտէ եայըլմըշ, վէ նիհայէթ կէչէն ճումա կիւնիւ Արապի պու իլաննամէյի էլէ կէչիրմիշ տիր : Թէէմմիւլէն պէյան օլունտուղունա կէօրէ, Արապի՝ ասաքիրինի օգույուպ տա ճէսարէթտէն տիւշմէմէլէրի իչիւն իլաննամէի մէզքիւրըն թէտավիւլիւնի մէն իթմիշ տիր :

Մէզքիւր Էլ-Ճէվէ—ի կազէթասը՝ պու իլաննամէ խուգուգընտա ուզուն պիր պէնտ եազըպ, պէյանը էֆքեար իտէրէք տէմիշ տիր քի, էկէր իլաննամէի մէզքիւրըն նէշրի տահա զիյատէ թէէխիր օլունսա իտի, պունտան տոլայը հէմ բօլիթիգաճա վէ հէմ թիճարէթճէ մուճիպը թէէսսիւֆ նէթիճէլէր հուսուլէ կէլէճէքտի, վէ էկէր Պահրը Սէֆիտ իլէ Գըրմըզը տէնիզ լիմանլարը չիմտիքի կիպի ապլօգա հալինտէ գալմագտա տէվամ իտէր իսէ, Ֆէլլահլար 13 միլիօն ինկիլիզ լիրասը զայի իտէճէքլէր տիր : Կազէթայի մէզքիւր իլավէթէն չէօյլէ տէյօր·

Բուսիա՝ Պէրլին աճէնտալըգընը պօզմագ իչիւն ֆըրսաթ կէօզէթմէքտէ օլտուղու կիպի, տիկէր տէվլէթլէր տէ՝ պունտան միւմքիւն մէրթէպէ մէնֆաաթ չըգարմագ իւզրէ հազըրլանըգ տուրուլար : Մամաֆիհ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին ագիլանէ բօլիթիգասը՝ պիւթիւն պու .քեար կէօզէթիչլէրէ մէյտան պրագմամըշ տըր: Իլաննամէի րէսմիի մէզքիւր՝ Մըսըրտա հիւքիւմէթը հիւքիւմրանիյի թէէսիս իթմէքտէ օլտուղու կիպի, Օսմանլը ասաքիրի տէ՝ ասիլլէրի էզիպ Խըտիվին հիւքիւմէթինի եէնիտէն թէէսիս իտէճէք պու վազիֆէյի իֆա իլտէճէքլէր տիր :

Քէզա Էլ-Ճէվէ—ին պէյանընա կէօրէ, Արապիյի աստ իլան իտէն իլաննամէի րէսմինին նէշրի իւզէրինէ Տէրսաատէթէ իսթիճա իթմիշ օլան 150 գատար Մըսըրլը, Թիւրք վէ Չէրքէզ՝ պու քէրրէ Մըսըրա աւտէթ իթմիշլէր տիր :

Իլաննամէի րէսմիյի Արապճայա թէրճէմէ իտէն՝ Պապը Ալիտէ Արապ լիսանընըն պիրինճի միւթէրճիմի Էյուպ Խալիլ էֆէնտի իմիշ:

—

Սալը բաշա մարիֆէթիյլէ Իսքէնտէրիյէյէ կէօթիւրիւլէն վէ Տալմաթիալըլարտան միւրէքքէպ օլան էէնի Մըսըր բօլիսլէրի ալայը՝ սէպթէմպէրին 3 իւնճիւ կիւնիւ ինըրաի խըտմէթէ պաշլամըշլար տըր :

—

Գասասինտէ պուլունան Թէվֆիգ փաշայի պէյանընա կէօրէ, էսիրի հալէ կէթիրիլմիշ օլան պիր Արապ՝ էլինտէ պիր պէյազ պայրագ չաղլը օրտտա պուլունան ինկիլիզ խատմանէսինէ կիրմիշ իսէ տէ, կէօրիւլիւպ մէն իտիլմիշ տիր :

—

Խըտիվին Ռամլէտէքի քէօշկիւ ինկիլիզլէր թարաֆընտան խասթախանէ իթթիխազ օլունմուշ տըր :

—

Թայմզ կազէթասընըն Գասասինտէ պուլունան մուխապիրի՝ ալաֆ· 2 սէպթէմպէր թարիխիյլէ պէր վէճհի ատի եազըյօր·

«Պու մէմլէքէթտէ սինէքլէր ֆէվգէլատէ արթըյօրլար : Կէօլկէ օլան մահալլէրտէ պինլէրճէ սինէք պուլունտուղընտան, ինսան նուզելինէ պիր եազմագ կէչիրմէտիքճէ եաշամասը միւմքիւնսիւզ օլըյօր :

«Սինէքլէրտէն սօնրա էն պէլալը օլան չէյ՝ սիվրի սինէքլէր տիր : Պիւթիւն կէճէ պունլարըն վըզըլթըլարը իշիտիլիր վէ սապահա գատար ինսանըն խաթըրէ էլը պու սինէքլէրին սօգմալարը չիչլիպ, պազը եէրլէրտէ սանքի ինթիֆախ լէնիր : Հէր սըճագ վէ թօզ թէհամմիւլ օլունամազ տէրէճէտէ տիր: Իչիլէն սու թամամը օլմայըպ, նէմէ թայինտէ գըլըճ իւզրէ թէվզի օլունըյօր :

«Հնտիստանտան կէլէն իւթիյար զապիթլէր Ասիա սէֆէրլէրինին էն միւշքիւլ տէվրէլէրինտէ պու տէրէճէ մէշագգաթա թէսատիւֆ էթմէտիքլէրինի պէյան իտէյօրլար :»

—

Իսկէնտէրիյէ վագայինտա Աթինայա հիճրէթ իտէն մուհաճիրլէրին Իսկէնտէրիյէյէ աւտէթ իթմէլէրինէ միւսաատէ օլունարագ, պունլարըն մէճճանէն չէհիրլէրէ մէզքիւրէ կէօնտէրիլէճէքլէրինի վէ կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ 200 քիշի գատար կէօնտէրիլտիկլէրինի Նէոլոկոս կազէթասը եազըյօր :

—

Շէյխ Իպէյտուլլահըն Տէրսաատէթտէն ֆիրարը Ֆիւրտոսթիւմա միւթագիպ խապէր ալընմագ, նէզարէթ չէհրի իլէ միւլաքիթը մէզքիւրէտէ պուլունան պիրճիւմլէ ասաքիր վան ճիհէթինէ տօղրու կէօնտէրիլմիշ տիր:

Մուսա բաշա՝ ալաֆ· օգոստոս 23տէ Իզմիրտէն հարէքէթ իտէրէք, Շէյխ Իպէյտուլլահ աէլէյհինտէ իճրաի մուամէլէյէ մախսուս ասաքիրին գումանտասընը թէօճիհ իթմիշ տիր : Շէյխին մուամէլէյլին էօյմէշ վէ եաղ Թուրքմէնլէրին իչինտէ վէրիլմիշ տիր :

Պու վագըալ՝ պալաատէքի Թարիխլէն տախի անլաշըլըյօր վէ Շէյխ Իպէյտուլլահըն արզը խըտմէթ խաւիլ Մէճնիհէ Տէրսաատէթէ կէլմէսի թասավվուր օլունուր իմիշ :

—

Պէրլինտէն ալաֆ· սէպթէմպէր 4 թարիխիյլէ Մօրնինկ Բօսթա աթիւէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմուշ տըր ·

«Պէժման տաշըրա փրինս Պիսմարք՝ գարիպէն Պէրլինէ աւտէթ իտէճէք տիր : Մուամէլէյէ՝ Թիւթիւն ինհիսարը իլէ չըմէնտօֆէր ինշաաթընա տայիր Պապը Ալիտէն պաղը խըտմէթլէր պէկլէնիր : Մ· Պիսմարք՝ Բարիզէ տախի աղիմէթլէ, Ֆրանսըզ սէրմայէտարանընըն միւշարէքէթինի տախի խըտմէթ լէլէմէք արզուլունտա տըր :»

—

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ռէֆէր նամ ֆարիսի կազէթանըն մալիւմաթընա կէօրէ, Թէբրիզ Սիւլէյմանիյէ պաշը հազրէթլէրի Թարաֆը հազրէթը Շէհրիյարինէն իրան Շահընա թաաթիր պօյլուլան նամէի հիւմայունը հաճիլէն վէ Թէհէրանա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր :

Իշպու նամէի հիւմայունըն մէալը՝ իքի խալամ տէվլէթ պէյնինտէ Թէքլիֆը սաթիտէն իպարէթ տիր :

Բաշի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի՝ իրան Շահըշահի քեանընա իթա օլունմագ իւզրէ պիրինճի րիւթպէտէն իւչ գըթա մարասսա նիշան Օսմանիյի վէ պազը գըյմէթտար հէտիյէլէրի համիլ տիր :

—Տիւնքի կիւն սալը մուագգամա սիւֆէրասընըն պաշ թէրճիմանլարը Պապը Ալիյէ աւտէթ իտէրէք, Խարիճիյէ նէզարէթի միւսթէշարը Տաւուտ Բաշայա էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ էյլէմիշլէր տիր :

—«Պէյօղլու վէ Պէյօղլու էհալիսի» նամը իլէ պու քէրրէ Բարիզտէ Ֆրանսըզճա պիր քիթապ նէշր օլունմուշ վէ Պէյօղլու քիթապճըլարընտա ֆիրուխտ իտիլմէքտէ իմիշ :

—Պիր գաչ կիւն էվվէլ պիր խայլը Բուսիալը Նախչուանի մուհաճիրլէրինին՝ Սուրիյա կիթմէք իւզրէ Լօնտրատան Ֆրանսըզ կէչէրէք չըգըյօրմէր իլէ Պահրը Սէֆիտէ իճմիշ օլտուգլարը խապէր ալընմըշ տըր :

—Տիւնքի կիւն 10—12 եաշընտա համիլ օլան վէ իսքիւտարա կիթմէքտէ պուլունան պիր էվլէտընի գայըգ հարէմ իսքէլէսինէ ինտիւկէ, էտմէքճի օլան բէտէրինըն չիւատէթինտէն տիւշիւրէք, եօլճուլարտան պիր ներկուլի պօղուլմուշ, թիքէրլէրի էթրաֆտան եէթիշէն եարտըմ սայէսինտէ սահիլի սէլամէթէ չըգմըշլար տըր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս գումպանիասը թարաֆընտան մախսուսէն ... Թէլէկրաֆլար տըր·

Պէթէրսպուրկ 12 սէպթ·

Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Օսմանլը վէ Եունան միւնազաասընըն Տէրսաատէթտէ մուխթէլիֆ գօմիսիօնը մարիֆէթիյլէ թէսվիյէ իթթիրիլմէսինի թէքլիֆ էթմիշ տիր :

Իսմայիլիա 12 սէպթ·

Ինկիլիզ ասկէրի Գասասինտէ պիրիքմիշ տիր · Ժէնէրալ Ռըլըյ՝ չիմտի հիւճում պլանը իւզէրինէ էրքեանը հարպիյէսինի միւզաքէրէ իթմէքտէ տիր :

Անգարիպ մուհարէպէ մէմուլ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պու կիւն Վարչական խորհուրդ ագտը իճթիմա իտէրէք, պաղը առաջնորդ մէսէլէլէրինի թանձը միւզաքէրէյէ ալաճագ վէ Բաթրիգ մէսէլէսինին բարօրթօսընը թանզիմ էյլէյէճէք տիր :

—

Ս· Երուսաղէմ Բաթրիգի Ամէն Տ· Տ· Եսայի Սրբազան հազրէթլէրի էյլամ խասթա օլուպ, հաթթա աթէշլի թարաֆընտան պազը անը ամէլիյաթը ճէրրահիյէ տախի իճրա օլունմաքտա օլտուղու իչտիլմիշ տիր :

—

Միւթէվէֆֆա Տօքթօր Գրիգոր Անանեանըն Թիւլէաթէ ժամանը իչիւն Թանըյիմ իթմիշ օլտուղու վասիյէթնամէ մուճիպինճէ, միւլքիյէթինտէ պուլունան գարչըլըգլարը աթէն կէչէն սէնէ կէօնտէրիլմիշ օլան 5 նէֆէր չաքիրտան պու սէֆէր պիր սէնէլիք իմթիհանլէրինի իքմալ իթթիքտէն, մէքթէպը մէզքիւր նազըրը թարաֆընտան պէր վէճհը աթի պիր չահատէթնամէ թէսլիմ օլունմուշ տըր :

«Միւթէվէֆֆա Տօքթօր Անանեանըն վասիյէթնամէսի աճգէամինա թէվֆիգէն Տէրսաատէթտէն կէչէն սէնէ կէօնտէրիլմիշ իշպու մէքթէպէ կէօնտէրիլմիշ օլան 5 նէֆէր Էրմէնի Գաթօլիգ չաքիրտանըն քեաֆֆէսի հիւմիւ թէվէճճիհ քէմալըղայրէթլէ մուվաֆֆագ օլուպ՝ պիրինճի սընըֆ պօֆ մուքաֆաթընա խասսէթէն նայիլ օլմուշ օլտուգլարը մէմնունիյէթիմ իլէ իշաթը հիւմմէթնամէ իլէ օլունմուշ տըր :»

Նազըրը մէքթէպ
Կ· Հէֆքան

Թիֆլիս 22 օգոս· 1882

Տօգթօրու պէյզէ պիր խայլրին՝ կէրէք մէրգումըն չաքիրտանընը բէտէր վէ վալիտէլէրինէ վէ կէրէք ճէմայէթ մուճիպը մէգտուրիյէթ օլաճագը տէրգեար տըր :

—

Օգոստոս 20տէ Թիֆլիստէ իճթիմաը միւգարրէր օլան միլլէթիմիզ Էնճիւմէնը մուալլիմինիտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ Բուսիանըն Գաֆգասիա գըլըմնըն մահալլը միւխթէլիֆէսինտէն Թիֆլիսէ օգոստոս 16ա գատար 25 մուալլիմ Թօփլանմըշ օլուպնը Մշակ եազըյօր :

—

Սուրէթը մունթազամէտէ ինթիշարընա տէվամ իտէն րէսմիի Բօսթամթա Մունկաչ րիսալէսինին պիրինճի ճիլտինին 17ինճի ճիւզի տախի նէշր օլունմուշ տըր :

Թարիֆէ հաճէթ օլմայաճագ վէճհլէ, րիսալէի մէզքիւրէնին բէսիմլէրի իլէ միւնտէրիճաթը բէք միւնթէխապ օլտուղու կիպի, Թապը տախի զայէթ նէֆիս պուլունտուղունտան, պու րիսալէնին չիմտիյէ գատար մազհար օլտուղը հիւմիւ թէվէճճիհին տահա պիր գաչ միսլինէ լայըգ օլտուղընը՝ մէչհուտաթըմըզա միւսաթէնիտէն թաստիգ իտէրիզ :

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Պու կիւնքի նիւսխամըզըն 4իւնճիւ սահիֆէսինտէ միւնտէրիճ պիր ճէտվէլտէն անլաշըլաճաղը վէճհլէ, Իտարէի Մախսուսէ գումբանիասը վափօրլարընըն վագթը հարէքէթլէրի եարընտան իթիպարէն թէպտիլ օլունմուշ տըր :

ՊԱԹԻԼԻՆ ԳԸՉԸ

Պու նամը իլէ մաթպուամըզա թագ ու թէմսիլ օլունան հիքեայէի լաթիֆէ՝ Սթամպօլտա Մէրճան չարշըսընտա վագը 33 նումէրօլու Յովհան Աշճեան քիթապխանէսինտէ տախի 10 ղրշ· ֆիյաթ իլէ սաթըլըր :

ՄԿՐՏԻՉ վէ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ
ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ
ՏԷՄԻՐ ԽՈՒՐՏԱՎԱԹ ՎԷ ԷՏԷՎԱԹ ՎԷ ՍԱԻՐԷ
ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՎԷ ՌՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԲԱՂՊԷԹԼՈՒ ԹԻՒՃՃԱՐ
ՎԷ ԳՕՄԻՍԻՕՆՃԸԼԱՐԸՆԱ ԻԽԹԱՐ

Շէհրիմիզ էհալիսինէ վէ թաշրա միւշթէրիլէրիմիզէ պիր սուհուլէթ օլմագ իւզրէ, Գալաթատա Բէնքէնտիլօ գարշըսընտա վագը մաղազալարըմըզտան պաշգա, պու քէրրէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշունտա 22 նումէրօ իլէ մուրագգամ սաքըզ Մ· Զօլանըն մաղազասընտա պիր մունթազամ չուպէ քիւշատ իլէմիշ օլտուղումուզու բազըրկեան միւշթէրիլէրիմիզէ իլան իտէրիզ :

Մէզքիւր չուպէմիզտէ էնվայի ճինս չիֆթ մաքինալարը, տիքիշ մաքինալարը, քիլիտ, եաղ թագըմլարը, գունտուրաճըլըգա մախսուս պիլճիւմլէ ալաթ վէ էշյա, Բուս քիլիտլէրի, տիւկէր ալաթլարը, ֆաբրիգալարա մախսուս էտէվաթ վէ եայ թագըմլարը, սիլահ թագըմլարը, չինքօտան մամուլ թաս, քէփճէ, սահան վէ սաիր պու նէվ էշյա, արաբա թագըմլարը, տարաճը թագըմլարը, 40 տէֆա աթէշէ տայանըր մէշհուր Մօրքան ֆապրիգասընըն պօթալարը, չինկօ, գուրշուն, չէլիք, տէմիր վէ սաիր թէլ, սապը թէնէքէ, գօգուլու էնվայի մալլէր, վէլհասըլ հէր տիւրլիւ տէմիր խուրտավաթ վէ էտէվաթ վէ թօհաֆիյէ մէվճուտ օլուպ, պունլար էն ալա ճինսլարընտան օլտուգլարը կիպի, էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըր :

Շունու տախի պէյան իտէրիզ քի, բազըրկեան միւշթէրիլէրիմիզէ սուհուլէթ կէօսթէրիլմէք իչիւն հէր նէվ թէտպիր իթթիխազ օլունմուշ օլմագլա, կէրէք Տէրսաատէթտէն վէ կէրէք թաշրատան տօղրուտան տօղրույա վուգու պուլաճագ հէր նէվ սիփարիշլէր հէմ զայէթ չապուգ վէ հէմ տէ սաթըշը մունթազամ իճրա օլունաճագ տըր :

Բէզիրկեան միւշթէրիլէրիմիզ թարաֆընտան արզու պույուրուլաճագ սիփարիշլէր իչիւն կէօնտէրիլէճէք պարէլէրին գօմիսիօն ... իթթիքլէրիմիզ վէ կէրէք մէգտուր իտէճէք ... հէր նէվ մալլէր ... թէօմին իտէճէյիմիզ ... :

Թալիպ օլան զէվաթ՝ տօղրուտան տօղրույա մուհապէրէ աչմագ իւզրէ միւրաճաաթ պույուրսունլար :

Մ· Ց· ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Գալաթա
Եօրկանճըլար սօգաղ Ն· 70

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

ԲՐԷՆՍ ԱԼԷՔՍԱՆՏՐԸՆ ՇՈՒՄՆՈՒՅԱ ԹԷՇՐԻՖԻ

Շումնու մուխպիրիմիզ՝ Պուլկարիսթան բրէնսի Ալէքսանտր Պաթէմպէրկին Շումնույա թէշրիֆլէրի վէ պու մունասէպէթլէ իճրա օլունան հիւսնի գապուլէյնի վէ մերասիմ հագգընտա թաֆսիլաթը հավի իքի գըթա մէքթուպ իրսալ էյլէմիշ օլմագլա, մէքթուպլար մէալը բերվէճէհը գիր տէրճ օլունուր․

21 օգոստոս 1882

. . . Միւէլլիֆ

Կէչէն հաֆթա վաղնատան Թարաֆըրդա խապիրչ օլտուղում մէքթուպտա, բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրինին Շումնույա ազիմէթլէրի մանը հային 18ինճի չարշէմպէհ կիւնիւ իչիւն գարարկիր օլտուղընը պէյան իթմիշ իտիմ․ ֆագաթ, սօնրատան ալընան խապէրլէրտէն միւշարիլէյհին ազիմէթի 17ինճի սալը կիւնիւնէ գաթիյէն գարարլաշտըրըլմըշ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։ Նէվմը մէզքիւրտէ պէնտէնիզին տախի Շումնույա ազիմէթի իճապ իթտիյինտէն, պու պապտէ թահգիգաթը լազըմէնին իճրասը իչիւն ագշամա գատար Շումնու չէհրինին չըմէնտըֆէր սթասիօնու օլան կապալչըսնտա վագթ կէչիրմէյէ մէճպուր օլտում։

Նէվմը մուայյէնը մէզգիւրտէ էօյլէտէն սօնրա, ալաֆըրանգա սաաթ 2տէ, Բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրի իչիւն թէհիյէ օլունան թրէնը մախսուս վակոնտա սթասիոնտան հարաքէթ իթմիշ, սաաթ 3տէ Բրավատի սթասիոնունա մուվասալէթ իթմիշլէր, մէմուրինը հիւքիւմէթ վէ էհալի թարաֆընտան իսթիգպալ խուսուսունա արզը ուպուտիյէթ օլունմուշ։ Մահալլը մէզքիւրտէ 10 տագիգա գատար արամ իթտիքտէն սօնրա, թրէն հարէքէթ իտէրէք սաաթ 3ւ 40 տագիգա կէչէրէք Շումնու սթասիոնունա վասըլ օլմուշ։ Մահալլը մէզքիւրտէ Շումնու մէթրոբօլիթի Սիմէօն էֆէնտի, մէմուրինը հիւքիւմէթ, մէպուս Բոչէֆ էֆէնտի, չէհիր էհալիսինին պէրայը չէհրիմիզտէ մուսաֆիրէթտէ պուլունան [illegible] օլան Սօֆիայի [illegible] էֆէնտի, վէ պիր խայլը էհալի, բրէնսը միւշարիլէյհի իսթիգպալ էյլէմիշլէր։

Բրէնս հազրէթլէրի՝ թրէնտէն էնտիքլէրինտէ, էհալի պիւլէնտ սէսլէ հօռռա՝ պաղըրըշըպ, մէտէրրէմիզ [illegible] իթտի։ Միւշարիլէյհ մէթրոբօլիթ Սիմէօն էֆէնտինին սուրէթը մախսուստէ պիթթապիթ խոթիպսարը խաթըր խոհրէք ճ՞ տագըգա գատար միւլագաթ էյլէտի վէ քէզալիք [illegible] պիր իթթիֆմըզ խախամպաշը էֆէնտիյէ տախի պիր նազար թէվէճճիւհ իթթը իլէ իլթիֆաթըրն նաիլ էյլէտի։

Բրէֆէմիզ Մ. Տ. Իգօնօմօֆ էվվէլա Շումնույա թէշրիֆ իթմէլէրինի, էհալի նամընա բրէնսը միւշարիլէյհէ բէնճա իթթի խոտտէ, տօղրուտան տօղրույա օրտուքկահա ազիմէթ իտէճէքլէրինի, վէ պիր գաչ կիւն սօնրա տա Շումնույա կէլմէք նիյէթինտէ օլտուգլարընը պէյան իթտիլէր։

Սաաթ 4է 10 տագիգա գալարագ, միւշարիլէյհ ֆայթօնա րաքիպէն, վէ էհալինին սրչը պալայա չըգան հօռռա՛ սէտալարը իչինտէն, սիւրաթը ազիմ իլէ մահալը մագսուտըրը օլան Մարաշ գարըյէսի գուրպինտէ մէրքէզի օրտուքկահա հարաքէթ իթտիլէր։

Բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրինին իչպու սէյահաթլարը՝ ասքէրի սըֆաթըլա վէ սուրէթը զայըը րէսմիյէտէ օլտուղունտան, ուզուն պօյլու թէրթիպաթլարտա պուլունուլմամասընը, վէ էհալիյի քէնտի իչինտէն կիւճիւնտէն տուր խոպըլմէքսիզին էքիտէն թէնպիհ իթմիշլէր իտի, վէ ֆիլվագը տա չիմտիյէ գատար վուգու պուլան գապուլէյթէլէր սատէ վէ խուսուսի օլմուշլար տըր։

Միւշարիլէյհին մայէթինտէ սըրքերթիպլէրի Մ. Սթօիլօվ վէ ասքէրիտէն պիր գաչ զէվաթտան պաշգա քիմսէ պուլունմամագտա իտի։

Օրտուքկահը ումումի՝ Մարաշ գարիյէսինտէ գուրուլմուշ տըր․ Գարյէյի մէզքիւրէ Շումնուտան 2 սաաթլըգ պիր մէսաֆէտէ վագը օլուպ կիւզէլ օվա վէ թէրէլէր իլէ մուհաթ օլտուղունտան, իճրա օլունաճագ պէօյիւք մանօվրալարա բէք միւնասիպ կէլմէքտէ տիր։ Խուսուսի սուրէթտէ հէր կիւն բիյատէ վէ սիւվարի վէ թօբ թալիմլէրի իճրա օլունուպ, պէօյիւք մանօվրա կիւնիւ իչիւն հազըրլըգ կէօրիւլմէքտէ տիր։

Բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրինին՝ պու կիւն օրտուքկահտան Շումնույա թէշրիֆ իտէճէքլէրինի չիմտի խապէր ալըրըմ․ Իճրա օլունաճագ մէրասիմին բրօկրամը պերվէճէկը աթի տիր։

Պու կիւն էօյլէտէն սօնրա ալաֆ. սաաթ 5տէ Ջէնկէլ-Գարուսու թափիր օլունան մահալտէ միւշարիլէյհին իսթիգպալը օլունաճագ, օրատան պէօյիւք ալայ իլէ մէթրոբօլիթ քիլիսէսինէ կիտիլէճէկ [illegible] պուլունըլաճագ, քիլիսէ խիթամընտան սօնրա՝ պէօյիւք մէքթէպէ կիտիլիպ, օրատա միւֆէթթիշ Մ. Պլատօվ թարաֆընտան Շումնու վէ ումում գազանըն մէքթէպ վէ թալէպէլէրի հագգընտա պիր րափօրթօ գրաաթ իտիլէճէք, պատէհու հիւքիւմէթ տայրէսինէ թէշրիֆ իտիլիպ, բէսմի գապուլիյէթ վուգու պուլաճագ, վէ սաաթ 7տէ պէլէտիյէ թարաֆընտան միւշարիլէյհէ մախսուս պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունաճագ, պունտան հէր միլլէթտէն տաւէթլի պուլունաճագ վէ կիճէ ալաֆ. սաաթ 10տա բրէնսը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին թէքրար օրտուքկահա ավտէթի վուգու պուլաճագ տըր։

Պէօյիւք մանօվրանըն հա՞նկի կիւն իճրա օլունաճաղը հէնուզ գարարկիր օլմամըշ տըր․ ֆագաթ օգոստոս 30տան էվվէլ իճրա օլունաճաղը չիւպհէսիզ տիր․ չիւնքի օլ վագըթա գատար հէր իշ պիթմիշ, օգոստոս 30տա՝ Բուսիա իմբերաթօրու իւչիւնճիւ Ալէքսանտր, վէ Պուլկարիսթան բրէնսի Պիրինճի Ալէքսանտրըն էսէվմը մախսուսլարը օլտուղունտան, օլ կիւնիւ ումումի պիր տուատան սօնրա ասաքիր տագըլաճագ, վէ էրթէսի սապահըը բրէնս հազրէթլէրի տէ, Սօֆիայա ավտէթ իտէճէքլէր տիր։

ԲՐԷՆՍ ԱԼԷՔՍԱՆՏՐԸՆ ՇՈՒՄՆՈՒՅԱ ՏՈՒԽՈՒԼԻ Վէ ՔԷՆՏԻՆԷ ՎԷՐԻԼԷՆ ԶԻՅԱՖԷԹ

Շումնու 23 օգոստ. 1882

Օգոստոս 21 Թարիխլիյէ կէօնտէրտիկիմ մէքթուպտա, էվվէլ մէզգիւրտէ բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրինին օրտուքկահտան Շումնույա թէշրիֆ իտէճէքլէրինի, վէ ագշամըզ տախի միւշարիլէյհ նամընա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունաճաղընը վէ թէրթիպաթը մէզքիւրէյէ պաիր նէչը օլունան թէրթիպաթը մուխթասարէն պէյան իթմիշ իտիմ․ Մէզքիւր թէրթիպ՝ թէմամէն իճրա օլունմուշ օլտուղունտան, օլ պապտէ իթթաի թաֆսիլաթա միւպաշէրէթ իտէրիմ։

Նէվմը մէզքիւրտէ էօյլէտէն սօնրա ալաֆ. սաաթ 5տէ միւշարիլէյհ հազրէթլէրի ֆայթօնա սուար օլարագ չէհրին գարտունա վասըլ օլտուգլարընտա, մէմուրինը հիւքիւմէթ, հէյէթը րուհանիյէ վէ մէպուսան, Պուլկար վէ իսլամ, էրմէնի վէ Խահամ մէքթէպլէրի չակիրտանը, [illegible] սէտալարը արասընտա միւշարիլէյհի իսթիգպալ իթմիշլէր։ Բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրի մահալլը մէզքիւրտէ տուրտուգտա, Պէլէտիյէ բէիսի Մ. Պայնով ատէթը գատիմէ իգթիզասընճա, միւշարիլէյհէ Նուտ Թագտիմ էյլէտի։ Պատէհու Թէքմիլ ալայ վէ էհալի պէօյիւք քիլիսէյէ ազիմէթ օլունտուտա, մէթրոբօլիթ Սիմէօն էֆէնտի Թարաֆընտան բէսմը իսթիգպալ իճրա վէ տուալար գրաաթ օլունտու։

Օն տագիգա սօնրա թէքրար այնը ալայ իլէ պէօյիւք մէքթէպէ կիտիլիպ՝ մէքթէպլէր նազըրը Մ. Պլատօվ ումում մէքթէպլէր ահվալինէ տաիր պիր բարօրթօ գրաաթ էյլէտի։ Բրէնս հազրէթլէրի թէրագգըյաթը իլմիյէտէն մէմնուն օլարագ, պագը սուվալլէր իրատ պույուրտուգտան սօնրա մանզալը մէզգիւրտէն մուֆարէգաթ վէ ալայ իլէ տօղրուճա հուքիւմէթ ճէնի-Ճամի թապիր օլունան տայրէ ճամիյէ հարէքէթ էյլէտի։

(Փիյատէտէն չըգարըլաճաղը սօնրա մէզքիւր ճամիյէ տէ գիյարէթ իթմէլէրինի, խալամար՝ պիր հէյէթը մէպուսէ վասըթասըյլա միւշարիլէյհ հազրէթլէրինտէն րէճա իթմիշ օլտուգլարընտան, րէճալարընը գապուլ իտէրէք, մէզքիւր ճամիյէ տէ գիյարէթ իտէճէքլէրինի պէյան պույուրմուշլար իտի։)

Ճամիի մէզքիւրէ վասըլ օլտուգլարընտա, միւֆթի Սամի էֆէնտի պինէ(?)ք թայլըսան բրէնսի խաթիրգալ խոտա գըլա պիր տուատան սօնրա [illegible] իլէ, «գաթը ֆէտակեարլըգլարընը իչպու գիյարէթլէրի խալամիյէթի իւզէրինէ օլան հըսիյաթըրըն պիր տէլիլի աչէնիսի օլտուղունտան, իչպու նէվմը մէնսուսա [illegible] թարիֆլէ, [illegible] իթմիշ տիր» [illegible] պույուրտուգտան սօնրա, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի սահիպ "վէթանըմըզըն թէրագգի վէ թէգաատուտի [illegible] վէթանտաշլըգընըն մինհաթը պուլունտուղունտան, իսլամ վէթանտաշլարըմըզըն տահի հայթիյէթլէ մէզքիւրէ իլէ մէշլուփ պուլունտուգլարընը գաթամ չիւպհէ էօտ տըր․ Շումնու իսլամ էհալիսինին հազըրտա իպրազ իթմիշ օլտուգլարը իշպու սատըգ [illegible] տախի մուճիպը մէմնունիյէթիմ օլուպ, [illegible] մէմնունըմ" տիյէրէք իթթի ճէվապ պույուրմուշլար տըր։

Բրէնս հազրէթլէրի իլէ միւֆթի Սամի էֆէնտի պէյնինտէ ճէրէյան իտէն իչպու միւքալէմէտէ, Բրէֆէմիզ Մ. Տ. Իգօնօմօֆ թէրճէմանլըգ խըտմէթինի իյֆա իթմէքտէ իտի։ Պատէհու ճամինին աթրաֆընի տէ գիյարէթ պույուրտուգտան սօնրա, թէքրար ֆայթօնա րաքիպէն վէ այնը ալայ իլէ սաաթ 6տա հիւքիւմէթ տայրէսինէ մուվասալէթ օլունտու։ Օրատա չէնի տագիգա գաթիրահաթտան սօնրա, Բրէֆէ Մ. Տ. Իգօնօմօֆ՝ էհալի թարաֆընտան միւշարիլէյհի իսթիգպալ իտէն մէպուսանը, վէ քէօյֆէի հիւքիւմէթ մէմուրլարընը րէսմէն բրէնսէ թագտիմ իտէրէք, թէշրիֆաթ ճիհէթի տախի պու սուրէթլէ խիթամ պուլտու։

Սաաթ 7տէ, բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրի իլէ մայէթը մէվճուտէլէրի, մէմուրինը հիւքիւմէթ, Պուլկար, իսլամ վէ էրմէնի տայէլիլէր, քաֆֆէսի 50 քիչիտէն իպարէթ օլարագ, սօֆրայա օթուրտուլար։ Էսնայը թաթամտա միւշարիլէյհ հազրէթլէրի գըյամ իլէ, Շումնու էհալիսինտէն կէօրմիւշ օլտուղու չօղ ասարը մուհապպէթտէն բէք զիյատէ միւթէհասսիս օլտուղըը, վէ պունու [illegible] խաթըրրտան չըգարամայաճաղընը պէյան պույուրտուգտա, հազըրուն մէմնուն ու մէսրուր օլմուշ, վէ էհալի՝ ուրչարտան «Եաշասըն բրէնս Ալէքսանտր» նիտալարը էլա մուգապէլէ իթմիշ վէ պու նիտալար տէֆաթլէ թէքէրրիւր օլունտուղունտան, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի պալգօնա չըգմայա մէճպուր օլարագ էհալիյէ պէյանը մէմնունիյէթ իթմիշլէր տիր։

Իքի պաշտա մուզիգա միլլէթ հավալարը թէրէննիւմ իթմէքտէ վէ ահալի էնվայի ֆիշէնքլէր գըյնէթէ պիր բէֆաթ վէրմէքտէ իտիլէր։

Կիճէնին ալաֆրանկա սաաթ 9 պուչուգտա, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի մայէթը մէվճուտէլէրի իլէ պէրապէր, ֆայթօնլարա րաքիպէն թէքրար օրտուքկահա ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Զիյաֆէթը մէզքիւրէտէ՝ իսլամլարտան Միւֆթի Սամի էֆէնտի վէ [illegible] էֆէնտի, միլլէթիմիզտէն Պօյաճեան Մկրտիչ էֆէնտի տավէթլի պուլունուպ, Խաչատուր միլլէթինտէն եալըըզ Թէշրիֆաթ էմնասընտա հազըր պուլունուպ, զիյաֆէթտէ տավէթլի պուլունմամըշ տըր։

Անճագ պու միւնասէպէթլէ [illegible] իթմէկ քի, թաթիպգալ էմնաէրնտա, Խաչատուրլէրին թէրթիպաթ ու իսթիգամէթ [illegible] միլլէթլէրինքինտէն ֆարգըլը վէ չայանը բէսէնտ իտի։ Մէքթէպ չաքիրտանընտան պաշգա, իտարէի միլլէթ ազալարը վէ հէյէթը րուհանիյէլէրի թէվմիլ բուպալար կեյինմիշ պուլունտուգլարը հալտէ պիրինճի մէվգըտէ տուրմուչլար, վէ բրէնսին կէչէճէկի սըրատա գըզ մէքթէպլէրինին պիրինճի մուալլիմէսի բրէնսին արագասընա [illegible] պիր ճոճուք թագտիմ իթմիշ տիր։ Բրէնսը միւշարիլէյհ տախի գապուլ իտէրէք մէմնունիյէթ պէյան իթմիշ, վէ Պրանսըզճա պագը սուալլէրտէ պուլունմուշ տըր։

Խաթիրգալ էմնասընտա միլլէթիմիզին [illegible] տօղրուսու, [illegible] օլտուղու թէրթիպաթ իւզէրինէ պահս իթմէք մուճիպը նէֆրէթ տիր։

Պէօյլէ սըրալարտա ուզէրիմիզէ հիւգիւմ իտէն ույուշուգլուգ վէ թէտպիրսիզլիքլէրիմիզին նէթիճէսի օլարագ, քէնտի քէնտիմիզէ [illegible] իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունմագտայըզ։ Շէօյլէ քի, «անճագ պիզ տէ պիր միլլէթիզ պէնզէմէքտէտիյիզ»։

Զահիրտէն եանի միլլէթ [illegible] պագըլըմնա [illegible] ճէվապը վէրիլէպիլէճէք տիր. Ֆագաթ էսասըն թէֆթիշ իթտիյիմիզտէ, օլ վագըթ նէ կէօնա ճէվապ խաթըրա կէլէճէկինի պիլէմիյիզ։

ԲՕՍԹԱՆԻՋԱՄՆԱՄԷՍԻ

Պու տէֆա պա իրատէի Սէնիյէ մէվգըի իճրայէ գօնուլմուշ օլան բօսթա նիզամնամէսինին սուրէթի տիր․

(1512 Նումերօտան մապաատ։)

62. Մատտէ.—Բօսթա բուլլարը վէ բուլլու զարֆլար՝ պիրիմիզէ մէրքէզ վէ միւլհագաթ բօսթախանէլէրի իլէ չիֆթլիքլերինտէ սաթըլտըրըլ կիւլի, [illegible] մինասիպ մահալլէրտէ տախի սաթըրըլըմասը ճաիզ օլաճագ, վէ պու մագուլէ մահալլէրտէ սաթըլաճագ բուլ վէ բուլլու զարֆլար պէտէլի բէջին ալընըպ, ֆագաթ պէտէլը մէզքիւրտէն ֆիրուխ իտէճէքլէրէ բուլլարըն սիւրիւմիւնէ կէօրէ խիւտէ 20 ըրուշա գատար պէյիյէ թէրք օլունաճագ վէ պունլարը սաթմայա [illegible] իւզէրինէ «բօսթա բուլու» քէլիմէլէրի եազըլը պիր լէվհա թալիգ իտէճէքլէր տիր։

63. Մատտէ.—Պիր քէրրէ խըթթէմալ օլունմուշ օլան բօսթա բուլլարընը թէքրար խըթթիմալ իտէն վէ եախօտ խըթթիմալ իթմէյէ միւպաշէրէթ իթմիշ օլանլար գանունէն միւճազաթ օլունուր։

64. Մատտէ.—Իւզէրինտէ միւսթ[illegible]մէլ բուլ [illegible] պիր մէք-

---

ՖՈՒԳԱՐԱ ՀԷՔԻՄԻ

Գ.

ՄԻՍԱՀ ՄԱՍԹԷԼԻՆԻՆ ՍԸՐՐԸ

(1512 Նումերօտան մապաատ)

Միրալայ իլէ բարաշ՝ Բոսէլըն էվէրինի տէրալար, Լագիւզօն քէմալը խահիրիլէ գօլլարընը օնա ուզաթըրըպ գուճագլատը։

Լաքին իչպու բըհսարը մուհասալէթտէն սօնրա գարթանըն իլք լագըրթըսը չու օլտու։

—Էնըանթի՞ն, նէ՞րէտէ Էնըանթին . . . օ պէրապէր օլմագսըզըն նա՞սըլ կէլիյօրսունըզ․

—Պէնի իթահամ իթմէյինիզ, միրալայ, — ճէվապ վէրտի Բոսէլ չիտտէթլէ, — պէնի ալըգօգաարընտա սըրքատաճ եագալայըպ էօլտիւրմէք իսթէտիքլէրինտէն, մէրգումէյի պէնտէն այըրմըշլար տըր։ Լաքին նէրէյէ կէօթիւրտիւքլէրինի պիլմէք իչիւն պիր չարէմիզ օլմագլա, եէմին իտէրիմ քի մէրգումէյի պուլաճագըզ։

—Եօգէ իւէ նի՞չիւն սիզ պու չարէյի գուլլանմայընըզ, — սիւալ իթթի պաշ բարաղ Մարքի։

—Զիրա պու սըրրա աչըգ օլան գարըն՝ մէզքիւր չարէյի եալընըզ գարթանըն հուզուրընտա պանա պէյան իթմէք իսթէյօր։

—Քի՛մ տիր պու գարը։

—Սիզ մէրգումէյի պիլտիւճիւ Մակի խանի թահմինտա թահլուքընըզ։

—Մա՞կի մի, — թէքրար իթթի պաշ բարաղ Մարքի, — պիր տիլէնճի գարը . . . պիր հայլազ վէ պէքի տաչա պէտբեր պիր գարը . . . սիզին պունա էմնիյէթինի՞զ մի վար։

—Էվվէթ, պէօյլէճէ էմնիյէթիմ վար, թէքմիլ էմնիյէթիմ վար տըր օնա։

—Պէօյլէ պիր էմնիյէթէ լայըգ օլմագ իչիւն պու գարը նէ՞ եափտը։

Բոսէլ օ կիւնիւն վէ էվվէլքի կիճէնին վուգուաթընը վէ պու վուգուաթտա Մակինին պուլունտուղը թավըր ու հարէքէթի մուխթասարճա նագլ իթթի։

—Հագգը վար տըր, — տէտի գարթան հիքեայէյի տինլէտիքտէն սօնրա, — վէ հըսս իտէյօրըմ քի, պէնիմ տախի պու գարըյա էմնիյէթիմ վար տըր։

Լագիւզօն՝ նէֆէրլէրտէն իւզէրինտէ պէքլէյէն ճէրրահը չաղըրտը վէ տէրհալ Մակիյի կէթիրմէսինի էմր իթթի։

Մէրգում պօրաղանճը նէֆէր պու էմրի իճրա իթթիյի սըրատա, գարթան՝ իլք ագշամը քէնտի թարաֆընտա վագը օլան հալլէրի Բոսէլա նագլ իթթի վէ տէտի քի, օ ագշամը գարարլաշտըրըլան մահալտէ քէնտիսինի պուլամատըղընտան վէ քէնտի թագըմը իլէ սըրագըլ կիթմէյէ մէճպուր օլտուղընտան, հէրինէ պիր տաղը սըրագըլ, վէ պէքլէյիփ կէրէք քէնտիսինի վէ կէրէք Էնըանթինին Կանիօն [illegible] կէօթիւրմէսինի մէրգում տաղըյա թէնպիհ իթմիշ տիր։

Լաքին Բոսէլ՝ օ գարարլաշտըրըլան եէրէ կիթմէմիշ օլտուղընտան, չիւպհէ եօգ տըր քի, մէրգում տաղը հէնուզ օրատա պէքլէմէքտէ իտի։

Պու սըրատա ճէրրահ՝ Մակի իլէ պէրապէր վիւրուտ իթմիշ օլտուղունտան, պաշ բարաղ Մարքի՝ մէրգումէյէ խիթապէն տէտի․

—Գարը, եագլաշընըզ վէ գօրգմայընըզ։ Ատընըզըն ֆէնա չըգմըշ օլտուղը մալլէսինիզտէն պէլլի տիր, լաքին ճէնապը Հագգ հէր քէսին իւրէյինի պիլիր, վէ հագգընըզտա հէր նէ գատար ֆէնա սէօյլէնմիշ իսէ տէ, պէլքի տէ իւրէյինիզ էյի տիր։ Ուզաթմայալըմ, հէր նէ տէ օլմուշ օլսանըզ, տօսթումըզ Մ. Բոսէլ հագգընտա պուլունտուղընըզ հալ ու հարէքէթտէն տօլայը սիզէ թէշէքքիւր իտէրիզ։ Ալա պիր մուամէլէտէ պուլունմուշսընըզ։

—Պէն վազիֆէմի իճրա իթթիմ, — ճէվապ վէրտի Մակի քէմալը թէվազու իլէ, — Ալլահ էմր իտէր քի բէմլիյէ գարշը էյիլիք եափալըմ․ պէն իսէ էյիլէ գարշը էյիլիք եափտըմ։ Պէն հիչ պիր մէհ ու սիթայիշէ լայըգ տէյիլիմ։ Գուանլըլարըն ալըգօգաէկաանտան օլան պիր տօսթը՝ պիլիյորսունըզ Մակինին [illegible]

—Միննէթտարըգը՝ նազիք վէ մուգատտէս պիր ֆազիլէթ տիր, — լաքին պու խուսուսա լաֆըլա տէյիլ, իլէ իսպաթ օլունուր։ Սիզ էյի պաշլամըշսընըզ, [illegible]

—Պէն հէր չէյէ հազըր վէ միւհէյեայըմ։

—Օ բէյիլ գարաստըրճըն Էնըանթինին նէրէյէ կէօթիւրտիւքլէրինի պիլիրնիզի Մ. Բոսէլա սէօյլէմիշսինիզ, էօյլէ՞ մի։

—Էվվէթ, սահիհ տիր. նէրէյէ կէօթիւրտիւքլէրինի պիլիրիմ։

—Սիզ մաքէլի [illegible] գարթան Լագիւզօնըն հուզուրընտա պէյան իտէճէքսինիզ տէ իլավէթէն սէօյլէմիշսինիզ տիր։

—Վաստըմը թըքթասըզըմ։

—Իշթէ գարթան Լագիւզօն, իշթէ միրալայ Վառօ՛ն, վէ պէնիմ տէ պաշ բարաղ Մարքի օլտուղումը էլպէթթէ պիլիրսինիզ․ [illegible] սէօյլէյէպիլիրմիսինիզ։

—Էվվէթ, բարաղ էֆէնտի, սէօյլէյէպիլիրիմ վէ սէօյլէմէք արզուսունտայըմ։

—Բէք էյի, էօյլէ իսէ սէօյլէյինիզ, վէ պէնիմ թէքրիմ քի սիզէ [illegible] վէրիլէճէք տիր։

Լաքին Մակի պաշընը սալլայարագ վէ մըրըլտանարագ չէօյլէ տէտի՝

—Օ՛, բարաղ էֆէնտի, պէն պիր միւքեաֆաթ իսթիր իլէ իչ կէօրմէտիմ վէ ևինէ օ իսթիմալ իչ կէօրմէք իսթէմէմ։

—Թէքրար տէրիմ, սէօյլէյինիզ վէ Ճէնապը Հագգ՝ [illegible] էյիլիկ պէտէլինի [illegible] սիզէ վէրէճէք տիր։

—Լագըրտըլարըմըզա ինանմայա սէօզ վէրիրմիսինիզ։

—Էվվէթ, էհէր հագիգաթը հալտէն պաշգա պիր չէյ սէօյլէմէզսէնինիզ [illegible]

—Բարաղ էֆէնտի, ագըլըմտան հիչ պիր [illegible] լագըրտըսը չըգմայաճագ իչիւն ճանըրըմըն սէլամէթի իւզէրինէ էմին իտէրիմ։

—[illegible] իտէրիմ, գարըտը, վէ պէն սիզէ [illegible]

—[illegible]

(Տէվամը)

Թուպ՝ բօսթա մէմուրլարընա վէ-
րիլմէյիպ սանտըղա աթըլըր իսէ,
մահալլինէ կէօնտէրիլմէտիւքաէն
պաշգա, քիմին Թարաֆընտան
աթըլմըշ օլտուղու վէ Թահգա-
գուգ իթմէյի հալտէ, գանունէն
ճէզա կէօրիւր : Պէօյլէ պիր մէք-
թուպ սանտըղա աթըլմըյըպ տա
պիրզալթ բօսթա մէմուրլարընա
թէսլիմ օլունուրըը հալտէ, բօս-
թա մէմուրլարը օ անտէ միւրսի-
լինի մաֆէվգինտէ պուլունան
պէօյւք մէմուրա խապէր վէր-
մէյէ մէճպուր տըր : Շայէտ խա-
պէր վէրմէյէրէք մէքթուպը
մէզքիւրը մահալլինէ կէօնտէրմիշ
օլուըը վէ խոսա կէօնտէրմէյէ
չալըշըրըը Թէպէյյիւն իտէր իսէ,
օ հալտէ միւսթահէլ բօսթա բու-
լունու քէնտիսի իսթիֆալ իթմիշ
ատտ օլունարագ միւճազաթը
գանունիյէյէ մաղհար օլուր :

65. մատտէ. — Բօսթա իտարէսի-
նին էճնէպի բօսթալար իլէ օլան
մուամէլաթը՝ հիւքիւմէթը Օս-
մանիյէ իլէ Ֆռանսա էճնէպիյէ պէյ-
նինտէ մունագիտ բօսթա մուա-
հէտէնամէ թապի տիր :

66. մատտէ. — Իշպու նիզամնա-
մէնին Թարիխը նէշրինտէն իթի-
պարէն Ֆի 26 րէպի իւլ ախըր սէ-
նէ 88 Թարիխլի բօսթա նիզամ-
նամէսի միւնֆէսիխ տիր :

67. մատտէ. — Տախիլիյէ նէզա-
րէթի իշպու նիզամնամէնին իճ-
րասընա մէմուր տըր :

—

Բօսթալար իլէ նագլ օլունաճագ
մէգտիւքաթ էմանաթը իլէ կաղէթա
վէ նիւմունէ վէ էշեալ սաիրէ իւճ-
րէթինին Թարիֆասը տըր :

Էմանէթ նագտիյէ իւճրէթը Թարիֆասը

1. մատտէ. — Սէվահիլ բօսթա-
խանէլէրինտէն ետքաւիլէրինէ ալ-
թուն օլարագ կէօնտէրիլէճէք է-
մանաթը նագտիյէնին պուտար մէ-
սաֆէսի հիսապ օլունմայարագ,
ալէսսէվիյէ 1 ղրուշտան 1000 ղրու-
շա գատար 100էր բարա իւճրէթ
ալընաճաղը կիպի, պիր վիլայէթ
տախիլինտէ պուլունան բօսթա-
խանէտէն տիկէր բօսթախանէյէ
վէ տէմիր եօլու վէ արապա եօ-
լու իւզէրլէրինտէ պուլունան բօս-
թախանէլէր իչին տախի պաշտան
օ պիր պաշա գատար քէզալիք պէ-
հէր 1000 ղրուշտան 100 բարա
իւճրէթ ալընաճագ տըր :

2. մատտէ. — Ալթուն օլարագ
կէօնտէրիլէճէք էմանաթը նագ-
տիյէնին միգտարը 4000 ղրուշը
թէճավիւզ իթմէտիքճէ, պէհէր
1000 ղրուշտան քիւսուրաթը տա-
խիլ օլմագ շարթը իլէ իւճրէթը
սալիյէ միսիլլիւ 100էր բարա իւճ-
րէթ ալընըր :

3. մատտէ. — Կիւմիւշ էմանէթլէր
իչին հէր պիր վիլայէթին տա-
խիլինտէ վէ սէվահիլին ետքաւի-
կէրի արասընտա վէ տէմիր եօլ-
լար վէ արապա եօլլարը իւզէրին-
տէ պուլունան մէվագըֆ պէյ-
նինտէ 1 ղրուշտան 250 ղրուշա
գատար 2, վէ 250տէն 500 ղրու-
շա գատար 4, վէ 500տէն 1000է
գատար 6 ղրուշ, վէ 1000տէն եօ-
գարը վէ պէհէր 1000 իչին 4
ղրուշ իւճրէթ զամմ օլունաճագ
տըր :

4. մատտէ. — Իքի միւթէճավիր
վիլայէթին հուտուտը ճիվարըն-
տա քային բօսթախանէլէրին
ետքաւիլէրի իլէ Թէաթի իտէճէ-
յի ալթուն վէ կիւմիւշ էմանէթը
նագտիյէտէն տախիլը վիլայէթ,
տէմիր եօլու վէ արապա եօլու
հիսապընա գըյասէն իւճրէթ ախզ
օլունաճագ, վէ ֆագաթ պուն-
լարտան զայըը պիր վիլայէթտէ
քային պիր բօսթախանէտէն տի-
կէր վիլայէթը միւթէճավիրէ բօս-
թախանէսինէ մախսուս օլան է-
մանաթը նագտիյէտէն պալատէ
կէօնտէրիլէն իւճրէթին իքի գա-
թը ալընաճագ տըր :

5. մատտէ. — Վիլայէթը զայըը
միւթէճավիրէ բօսթախանէլէրի-
նին ետքաւիլէրինէ սէվգ իտէճէ-
յի ալթուն վէ եա կիւմիւշ էմա-
նաթը նագտիյէտէն պալատէ սէ-
վահիլ վէ սաիրէ իչին Թային օ-
լունմուշ օլան իւճրէթին իւչ գա-
Թը ալընաճագ տըր : Էմանաթը
նագտիյէ իչին Թային օլունան
սալիֆ իւլ զիքր իւճրէթ՝
ալթուն վէ եա կիւմիւշ օլարագ
իսթիֆա օլունուր :

Կաղէթա իւճրէթի Թարիֆասը

6. մատտէ. — Պէհէր կաղէթանըն
պիր տիրհէմը աղըրլըղընտէն (կը-
րամ) 15 տիրհէմը աղըրլըղը գա-
տար 5, վէ 15տէն 30ա գատար
10, վէ 30տան եօգարըսը իչին
20 բարա իւճրէթ ալընաճագ տըր :

Էշեա իւճրէթի Թարիֆասը

7. մատտէ. — Գիւթիւպը միւթէ-
նէվվիա վէ բէսաիլը ղայրը մէվգու-
թէ վէ էշեաի Թիճարիյէ նիւ-
մունէսի վէ բէսիմ վէ մուսիգի
նօթասը վէ քիւթուպը միւթէնէ-
վվիա էճզասը (ճիւզլէրի) վէ սաի-
րէ իչին պիր տիրհէմը աղըրլըղըն
50 տիրհէմը աղըրլըղը գատար 20
բարա վէ 50տէն 100է գատար 1
ղրուշ վէ 100տէն 200է գատար
պէհէր 100 տիրհէմը աղըրլըղը
1էր ղրշ. իւճրէթ ալընըր :

Իշպու Թարիֆէի Թալիմէ

Ֆի 2 շապան սէնէ 1299 վէ Ֆի
7 հազիրան սէնէ 1298 :

Թուղը Թալիմէ

Ֆի 29 չէվվալ սէնէ 1299 վէ Ֆի
1 իւլուլ սէնէ 1298 .

ՄԷՔԹՈՒՊ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ

—

Տնտեսական Տեսչութիւն Թարա-
ֆընտան աթիտէյի վարագա մաթ-
պաամըզա կէօնտէրիլմիշտիր :

Կ. Պօլիս 27 օգոստ. 82

Մեծ. խմբագիր էֆէնտի Թէր-
ճիման Էֆքեար լրագրոյ,

Ձեր երեկի Թերթին մէջ փունջ
լրագրին 1700ը Թիւէն քաղելով
հրատարակած էիք Թէ, Աղա
Սանասարեանցի կողմէ վանայ
Սանդխտեան ընկերութեան նը-
ւիրեալ Գաբրիէլ քարանիյանձ-
նուած 2000 րուպլին որպէս Թէ
ընկերութիւնը ստանալու համար
մեծ դժուարութեանց հանդիպեր
է Տնտեսական Տեսչութեան կող-
մէ, որ յիշեալ գումարն հեռա-
նական մնտուկին վանէն ունե-
ցած մէկ առնելիքին փոխա-
քէն վար դնելով Սանդխտեան
ընկերութեան յանձնել չուզեր
յայտարարած է . Հետեւաբար այս
պարագային ընթերցողաց ուշադ-
րութեանն արժանի գտնելով՝
Ազգային մնտուկներու վարկին
նկատմամբ ինչ ինչ դիտողու-
թիւններ ըրած էիք :

Ազգային Տնտեսական Տեսչու-
թիւնն Ձեր սոյն հրատարակու-
թեան առջեւ՝ որ հեռի է ճշմար-
տութենէ, պարտ կը համարի
հերքել զայն ի պաշտօնէ, յուղ-
ղութիւն և յանդորրութիւն միտք
պատուարժան ազգայնոց :

Նուիրատու Աղա Սանասարեանց
2000 րուպլի նուէր մը Ազգային
կեդր. Վարչութեան տրամադ-
րութեանը ներքև դրած էր,
զայն վանայ մէջ ազգային բա-
րենպատակ հաստատութեան մը
գործածելու համար : Տնտեսա-
կան Տեսչութիւնն՝ որոյ յանձնը-
ւած էր խնդիրն Վարչութեան
կողմէ, վանայ Առեն. Սրբազան
Առաջնորդին և տեղւոյն Սան-
դխտեան ընկերութեան հետ բա-
նակցելով կ'հաւանի յիշեալ նը-
ւիրեալ գումարն վանայ մէջ
դպրոցի մը կառուցման ծառա-
յեցնել . չէնքը սկսելու համար
նոյն գումարը կը պահանջուի .
Տնտեսական Տեսչութիւնը զայն
յանձնելէ առաջ կը յանձնարարէ
որ կանխաւ Տեսչութեան հաղոր-
դէն դպրոցի շինութեան յատա-
կագիծն և մատակարարութեան
տեղեկագիրը . պահանջուած յա-
տակագիծն և տեղեկագիրը կու-
շանայ, սակայն միւս կողմէ ա-
ւանդ գումարը կ'պահանջուի ըս-
տիպողաբար . Տեսչութիւնը՝ մի
գուցէ արգելք մը յարուցած հա-
մարուի այս բարենպատակ հաս-
տատութեան՝ կ'հաւանի դրամին
մէկ մասն հատուցանել, Միաց-
եալին վճարումը պահանջուած
տեղեկագրին և յատակագծին
մատուցուելէն վերջը կատարելու
պայմանաւ, և կ'յանձնէ հարիւր
օսմ. ոսկի : Այս վճարումէն յե-
տոյ՝ Միացեալ մասն ալ կը պա-
հանջուի, այս անգամ հաստա-
տապէս խոստանալով ուղղուած
պաշտօնական գրերը բերել և
մատուցանել . Տեսչութիւնը վըս-
տահելով սոյն խոստման 100 ոս-
կի եւս կ'յանձնէ, և ամբողջ գու-
մարէն կ'մնայ իւր քով աւանդ 20
ոսկեայ չափ գումար մը, զոր վար
դրած է և պիտի պահէ, մինչև
որ խոստացեալ պաշտօնական գը-
րերն Ազգ. Տնտեսական Տեսչու-
թեան մատուցուին :

Այս է աչառաւրկ խնդրոյն
ճշգրիտ վիճակն, որոյ մէջ Տըն-
տեսական Տեսչութիւնն իւր հրա-
կողութեան իրաւունքը ի գործ
դնելէ, և նուիրատուին կամքը
գործադրելէ անդին փափաք մը
ունեցած չէ :

Մնամ յարգանօք
ի Դիւանց Տնտ. Տեսչութեան
Յ. [illegible]

ԹԵԼԳՐԱՖ

Թարասլուսը Շամ միւթէսարրըֆը
Չիյա էֆէնտիյէ րիւթպէի միրիմիրանի,
Լազգիյէ միւթէսարրըֆը Ահմէտ
էֆէնտիյէ րիւթպէի միրիմիրանի,
Մաթպուաթ միւտիրի Մէհմէտ է-
ֆէնտիյէ րիւթպէի ուլա սընֆը սա-
նիսի,
Հիճազ վիլայէթի մէքթուպճըսը՝
ումուրը Թահրիրիյէի վիլայէթ միւ-
թախտէմ Ֆիքրի պէյէ,
Պաշ վէքալէթ Թէլէկրաֆ օտասը
խուլաֆասընտան Հայտար վէ Մէհ-
մէտ Ալի վէ Աատիլ պէյլէրէ րիւթպէի
սանիյէ սընֆը սանիսի,
Պաշ վէքալէթ էվրագ օտասը խու-
լաֆասընտան Պէհճէտտին պէյէ րիւթ-
պէի սանիյէ սընֆը սանիսի,
Պաշ վէքալէթ մէքթուպի օտասը
խուլաֆասընտան Քէմալ վէ Նիզա-
մէտտին պէյլէրէ րիւթպէի սալիսէ
թէվճիհ պույրուլմուշ տըր :

ՄԻՍԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Հուտուտը Եունանիյէ մէսէլէսի
հագգընտա Աթինա կազէթալա-
րընըն վէրտիւքլէրի մալիւմաթա
կէօրէ, ալաֆր. օգոստոսըն 30ըն-
ճը կիւնիւ պիր Օսմանլը զապիթի՝
միւքաւէմէթ իչարէթի օլան պէ-
յազ սանճագ իլէ Եունան օրտու-
մէրքէզինէ վիւրուտ իտուպ, ա-
սաքիրը Շահանէ գումանտանը
Մուսթաֆա բաշա Թարաֆընտան
պիր նամէյի Եունան իքինճի գօ-
մանտանը միրալայ Ճիրօսա իթա
իյլէմիշ տիր : Մէքթուպը մէզ-
քիւրտէ ազալը միւթարէքէ Թէք-
լիֆ օլունմուշ տըր :

Միրալայ Ճիրօս մէքթուպը
մէզքիւրը Եունան պաշ գօման-
տանը Ժէնէրալ Կրիվասա կէօն-
տէրմիշ վէ օ տախի Աթինա հար-
պիյէ նէզարէթինէ իսթիզանը
մատտէ իյլէմիշ տիր :

Ժէնէրալ Կրիվաս իքի նօթա-
նըն Եունան ասքէրինէ Թէրքի
Թէքլիֆի իլէ միւթարէքէյի գա-
պուլ իթմիշ տիր : Սեպտեմբերին
3իւնտէ Զարիցանա ճիվարընտա
պիր գաչ Թիւֆէնք սէտալարը ի-
չիտիլմիշ տիր : Տէրասատէթ վէ
Աթինատան կէօնտէրիլէն էմիրլէր
իւզէրինէ մուխասէմաթ Թաթիլ
օլունմուշ տըր :

Սէլանիք գօմանտանը Սայիհ
բաշա Թարաֆընտան Գարալի—
Տէրպէնտինէ 3 գըթա թաբ Թօբու
իլէ ասքէր կէօնտէրիլմիշ տիր :

Մեցովոյէ նամ Եունան վաբօրը
Հալքիստէն Թէսալիյա ասքէր
նագլ իթմէյէ էմր ալմըշ տըր :
Վօլօ վէ Էյրիպօլ քէօրֆէզլէրի-
նէ Թօրբիլէր վազ օլունաճագ վէ
մէզքիւր քէօրֆէզլէրտէ 12 գը-
թա Թօրբիլ սթիմպօթլարը տա-
խի պուլունաճագ տըր :

Լարիսա վէ Արթա իլէ հուտուտ
պէօյունտա պուլունան Եունան աս-
քէրի 10,000 նէֆէրէ իպլաղ օլու-
նաճագ տըր : Մահալը մէզքիւր-
տէ էլան մէվճուտ օլան ասքէր
6000 գատար օլուպ, պունուն
2000ի Լարիսատա իմիշ :

Վօլօտա Եունան տօնանմասընա
ամիրալ Շահինի գօմանտան Թա-
յին օլունմուշ տըր : Մէզքիւր տօ-
նանմա Հէլլաս վէ Գրալ Եէօրկ վէ Մէ-
ցովոյէ նամ հարպ սէֆինէլէրի իլէ
Ասփէրո վէ Եւպէա կամպօթլարըն-
տան վէ Պանտելինա նամ նագլիյէ
վաբօրընտան վէ Բօտրօ նամ Թօր-
պիլ սթիմպօթընտան իպարէթ տիր :

Խուքիւմէթի վէ Բօրտախուրէ-
քի Եունան հարպ սէֆինէլէրի
կէրի չաղըրըլմըշ տըր : Պու միւնա-
սէպէթլէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի
Թարաֆընտան Աթինայա պիր Թէ-
լէկրաֆ չէքիլիպ, Իուքիւմէթիյէ-
տէ իտտէի ասայիշէ Եունան սէ-
ֆինէլէրինին մուավէնէթինտէն
Թէշէքքիւր իտիլմիշ տիր :

—

Սուլինատա պիր Բում հայ-
տուտ՝ իքի ատէմ գաթլ իտուպ
գաչարքէն Թութուլմուշ տըր : Պու
գաթիլ՝ Պրուսա վիլայէթինտէ 25
քիշի գաթլ իթտիկինի իգրար
իթմիշ տիր :

—

Էվվէլքի կիւն Գարա տէնիզէ
հարէքէթ իթտիկի եագլըան Բօզ-
ֆօր սէֆինէսի՝ իրան, Բուսիա վէ
Ալէմանիատան կէչիպ Լօնտրայա
գատար կիտէն Հինտ վէ Եվրօբա
պէօյւք Թէլէկրաֆ խաթթընա
աիտ օլան պիր տէնիզ Թէլինի Թա-
միր իթմէք իւզրէ կէօնտէրիլմիշ
տիր : Պու սէֆինէնին Գըրըմըզը տէ-
նիզտէ ճիտտէ իլէ Սուաքիմ պէյ-
նինտէ վազ իթտիկի խաթթ բէք
զիյատէ գավի վէ մէթին իմիշ .
Ֆագաթ պու խաթթ՝ Մըսըրտա
ասայիշ ու ինթիզամ իատէ օլըն-
տըղտան սօնրա բէք չօգ իշէ
եարայաճագ տըր :

—

Պունտան իքի հաֆթա գատար
մուգատտէմ Պրուսա վիլայէթի
տախիլինտէ կէմլէյիք սանճա-
ղընտա վագը Գարսագ նամ գա-
րիյէլի Եէյուպ Նամընտա պիր
չիֆթճինին մախտումը տիկէր
պիր րէֆիգիյլէ պուլտայ է-
յիւթմէքլէ մէշղուլ օլուր իքէն,
35 հայտուտ՝ պունլարըն էթրա-
ֆընը սարըպ Եէյուպըն օղլունը
տաղա աչըրմըշլար, վէ րէֆիգինի
2000 լիրա Թալիփ ագչէսի կէ-
Թիրմէյէ կէօնտէրմիշլէր տիր :

Կէմլէյիք գայմագամը՝ պիր-
լիքտէ պաղը զապթիյէլէր ալա-
րագ քէմալը կէրմի իլէ հայտուտ-
լարը գօվալամայա պաշլամըշ, վէ
հէր քէօյտէն պիրէր միգտար է-
հալի Թօբլանըպ ճէման 800 քէօյ-
լիւ գայմագամը միւմաիլէյհ իլէ
պէրապէր հայտուտլարըն Թա-
գիպինէ կիթմիշլէր տիր : Շա-
եանը տըգգաթ պիր չէյ վար իսէ,
օ տա՝ հայտուտլարըն հիչ պիր
քէօյտէն էրզագ իսթէմէմէլէրի
տիր : Բիվայէթէ կէօրէ, պու հայ-
տուտլարըն տաղլարտա քիւլլի-
յէթլի կալէթալարը պուլունուպ,
պունունլա կէչինմէքտէ իմիշլէր :
Գարսագ գարիյէսի՝ Կէմլէյիք-
տէն 10-12 քիլօմէթրօ եօթէտէ
իսնիք նամ կէօլ գուրպինտէ պու-
լունուպ, Էհալիսինին նըսֆը Էր-
մէնի վէ նըսֆը տիկէրի իսլամ
տըր :

—

Տէրսաատէթտէ Թարագճըլար սօ-
գաղընտա 1860տա Թէէսիս օլու-
նան Թիւմրի Մաղազա նամ

Փ. ՕԷՐԹԼԻՆԻՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

—

Մէզքիւր մաղազա՝ Թօբտան
օլարագ, քէօսէլէ, վիտէլա,
քէչի տէրիսի, վաքէթա, բու-
կանի լուսթրին, Մօսգօֆ Թի-
գասը, տէվէ տէրիսի, կանթ,
րէվէնտիւգ, Թիրանթա, լաս-
Թիգ վէ գունտուրաճըլարա
մախսուս տիկէր հէր նէվի էմ-
Թաա կէմիրմէտիկի կիպի, Զուից-
ցէրիտէ վէ Ֆրանսա մալը օլարագ
եազմա, չիթ-Թանէքցի, մէնտիլ
վէ զարիֆ թախտ ճէպ խոլ-
րէք, բէքհէվէն Ֆիլիթլա սաթ-
մագտա օլտուղընը իլան իտէր :

ԷՎԳԱՖ

Պունտան էվվէլ էվրագը հա-
վատիս իլէ իլան գըլընտըղը վէճհ
իլէ, 97 սէնէսի մայիսը ղայէթի-
նէ գատար սաթըլամայան հիսսէ-
լի մէնզիլին խազինէի Էվգաֆը
Հիւմայունըն 97 սէնէսի ղայէթի-
նէ գատար խազինէի միւշարիլէյ-
հատա միւթէշէքքիլ գօմիսիօնը
մախսուսընտան մուսատտագ տու-
Թունաթը սահիհէսինտէն օլուպ,
Թէէտիյէ օլունամայան մէմուրիյէ-
նը միւթէգաատիյն վէ չըրագլըգ
վէ մաաշաթ վէ ճէվամի վէ խայ-
րաթը սայիրէ խատէմէսի վէ
տուակիւյի վէգայիֆի վէ Թամի-
րաթ մէսարիֆի վէ գուրօն վէ
սուրէթլէրի իլէ իյրատ վէ մաս-
րաֆ վէճհ իլէ Ֆիւրուխթը իշպու
իլանտա մուհարրէր մէնզիլէ
Թալիպ օլան զէվաթ քէնտի նա-
մընա օլմայան գօչան վէ սուրէթ-
լէրինի Էվգաֆ Մուհասէպէի Ու-
մումիյէ միւտիրի րիյասէթի Թահ-
Թընտա չարշէնպէ կիւնլէրի ագտ
գըլընան գօմիսիօնա ուսուլի
տախիլիէսինտէ Թաստիգ իթտիր-
մէլէրի մուգարրէր օլմաղլա, պու
գաբիլտէն օլան վէ գէյլըտէ է-
սամիսի մուհարրէր պուլունան
հիսսէլի մէնզիլին իշպու 1298
սէնէսի աղուսթօսունըն 9ունճը բա-
զար էրթէսի կիւնինտէն իթի-
պարէն չէհրը մէզքիւրըն 30ունճը
բազար էրթէսի կիւնինէ տէկին
միւզայէտէսի վէ մէնզիլը մէզ-
քիւրէյէ տախի հիսսէտարլարը
նագտ իլէ Թալիպ օլտուգլարը
հալտէ, գըյմէթը սահիհէսինտէն
մուամէլէ Թաստիկյէ իճրասը
իլէ վէքիլլէրինէ Թէֆվիզ գըլը-
նաճաղը էվրագը հավատիս իլէ 3
տէֆա իլան գըլընմըշ իտի, վէ
չէհրը մէզքիւրըն 30ունճը բազար
էրթէսի կիւնիւ իւզէրինէ իհալէ
սընէյի մէրգումէ իյլուլընըն 6ըն-
ճը բազար էրթէսի կիւնիւ սա-
աթ 6տան 10ա գատար հուզուրը
նէզարէթտէ միւզայէտէի գաթի-
յէսի իճրա օլունուրըն սօնրա
պէր մուճիպը իլան Թալիպ օլան-
լարըն մաթլուպաթ սէնէտլէրինի
էվվէլճէ գօմիսիօնը մէզքիւրէ
իպրազ վէ Թաստիգ իթտիրուիք-
տէն սօնրա, չէհրը մէզքիւրըն 6ըն-
ճը բազար էրթէսի կիւնիւ նէ
միգտար զամմ վուգու պուլուր
իսէ գապուլ օլունուպ, վէ էր-
թէսի սալը կիւնիւ տախի եւեցն
տէ պէշ վէ տահա զիյատէ զամմ
վուգու պուլուր իսէ գապուլ ի-
տիլէրէք, անտէն սօնրա Պապը
Ալիյէ արզ ու իսթիզան գըլըն-
մաղը հինտէյ տէֆա օլարագ ի-
լան ու իսթիզար գըլընըր :

.. 16 .. 1250 (1), Էլ Հաճճ ի-
լիաս մահալլէսի իմամընա մէշրու-
թէ Էյրի-Գարու գուրպինտէ Էլ
Հաճճ իլիաս մահալլէսինտէ Էտ-
հէմ աղա սօգաղընտա Թախմինէն
80 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա
վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 100
ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ
պիր պապ մէնզիլին բուչպ հիսսէսի :

.. 24 .. 2500, Մօլլա Ազգի ճա-
միի չէրիֆինէ մէնպէր վէ քիւրսի
վազ իտէն Ֆաթմա խաթուն վագ-
ֆընտան Էյրի-Գարու գուրպինտէ
Էլ Հաճճ իլիաս մահալլէսինտէ
Թօպղան ճատտէսինտէ Թախմի-
նէն 100 ղըրա արսա իւզէրինէ
մէպնի 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ
պիրըմա վէ 100 ղըրա պաղչէյի
միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէն-
զիլին նըսֆ հիսսէսի :

.. 4 .. 2000, Նէֆսը Հարէմէյն
վագֆընտան Խըրգաի — Շէրիֆ
գուրպինտէ Մօլլա Ուլասճիլին մա-
հալլէսինտէ Չուգուր-Չէշմէ սօ-
գաղընտա Թախմինէն 70 ղըրա
արսա իւզէրինէ մէպնի 3 օտա վէ
1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 ղը-
րա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ
պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիս-
սէսի :

.. 28 .. 2000, Բամի Մէհմէտ-
բաշազատէ Մուսթաֆա պէյ վագ-
ֆընտան Էյուպտա Պապա-Հայ-
տար մահալլէսինտէ Արթա-Էմին-
Չէշմէսի ճատտէսինտէ Թէրպիէն
80 ղըրա արսա իւզէրինէ մէպնի
3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու
վէ 80 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ
ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ
հիսսէսի :

.. 10 .. 4000, Էլ Հաճճ իլիաս
ճամիի չէրիֆի վագֆընտան Էյ-
րի-Գարու գուրպինտէ Ալճը պէյ
մահալլէսինտէ Ֆիլիտէ սօգաղըն-
տա Թախմինէն 120 ղըրա արսա-
տա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա
վէ 1 գույու վէ պիր միգտար ա-
չըգլըղը միւշթէմիլ ախշապ պիր
պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի :

.. 5 .. 5000, Սուպօրճու Հաճի
Հըզըր աղա վագֆընտան Գըզ-
Թաշը գուրպինտէ Հասան-Խալի-
ֆա մահալլէսինտէ 13 ճամիի չէ-
րիֆի սօգաղընտա Թախմինէն 120
ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ
1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 120 ղը-
րա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ
պիր պապ մէնզիլին բուչպ հիսսէսի :

.. 26 .. 1250, Գազազքէրը Եա-
պագ Տամատ Աշտիլ Բաշման
էֆէնտի վագֆընտան Գարանը-
Տագիգ գուրպինտէ Հըզըր պէյ
մահալլէսինտէ Քիւլլաան սօգա-
ղընտա Թախմինէն 50 ղըրա ար-
սատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա
վէ 1 գույույու միւշթէմիլ ախ-
շապ պիր պապ մէնզիլին բուչպ
հիսսէսի :

.. 20 .. 5000, Նէֆսը Հարէմէյն
վէ Պազըրկեանպաշը Իսմայիլ ա-
ղա վագֆընտան Գարանը-Տագիգ
գուրպինտէ Իպնը-Մէտաա մա-
հալլէսինտէ Սալիհ բաշա ճատ-
տէսինտէ Թախմինէն 250 ղըրա
արսա իւզէրինէ մէպնի 8 օտա վէ
2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 540 ղը-
րա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ
պիր պապ մէնզիլին 6 հիսսէտէն
1 հիսսէսի :

.. 1 .. 7500, Շէրիֆէ Ալիյէ խա-
Թուն վագֆընտան Սարիքէզ
գուրպինտէ Չըգըրճըր Քէմա-
լէտտին մահալլէսինտէ Էմիր-Գու-
խարի ճատտէսինտէ Թախմինէն
160 ղըրա արսատա մէպնի 7 օտա
վէ 2 սուֆա վէ 2 պիրըմա վէ 700
ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ խա-
րապ ախշապ պիր պապ մէնզիլին
նըսֆ հիսսէսի :

.. 41 .. 4000, Տէֆթէրտարըը Եա-
պագ Մէհմէտ Աղա էֆ. վագ-
ֆընտան Գասըմ Բաշատա Գու-
լագըզ Ահմէտ գարտան մահալ-
լէսինտէ Գուլագըզ ճատտէսին-
տէ Թէրպիէն 200 ղըրա արսատա
մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1
գույու վէ 300 ղըրա պաղչէյի
միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէն-
զիլին նըսֆ հիսսէսի :

.. 24 վէ 8 .. 200, Ուլուճա-Պա-
պա մէսճիտը չէրիֆի վագֆըն-
տան Էյուպ Էնսարի գուրպինտէ
Ուլուճա-Պապա մահալլէսինտէ
Պիւլպիւլ-Տէրէսի վէ Գըըգ-Վէր-
տիվէն սօգաղլարընտա Թէրպիէն
80 ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա
վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 800
ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախ-
շապ պիր պապ մէնզիլին 10 հիս-
սէ իթիպարը իլէ 1 հիսսէսի :

.. 3 .. 6250, Սուլթան Ահմէտ
խանըէվվէլ վէ Խալիլ Համիտ բաշա
վէ Շէվքի Հիւսէյին էֆէնտի
վագֆլարընտան Գարանը-Տագիգ
գուրպինտէ Իպնը-Մէտաա մա-
հալլէսինտէ Թէքքէ սօգաղընտա
Թէրպիէն 50 ղըրա արսատա մէպ-
նի 5 օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր
գուեու վէ 400 ղըրա պաղչէյի
միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէն-
զիլին բուչպ հիսսէսի :

.. 1 .. 2500, Մօհսին Սինան է-
ֆէնտի վագֆընտան Մուֆթի-
Համամը գուրպինտէ Քեաթիպ-
Խիւսրէվ մահալլէսինտէ Իշքէն-
պէճի սօգաղընտա Թախմինէն 80
ղըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ
1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 100 ղը-
րա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ
պիր պապ մէնզիլին բուչպ հիս-
սէսի :

.. 2 .. 3000, Գասսապ Մէհմէտ
էֆէնտի վագֆընտան Գարանը-
Տագիգ գուրպինտէ Հըզըր պէյ
մահալլէսինտէ Հաճճէ-Գատըն

(1) Ֆէսմիյէլէրին պաշլարընտա իլք
հիզատա պուլունան բագգամլար մահ-
մուլաթըն նումէրօլարընը, իքինճի հի-
զատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէ-
րինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր :

ճամաաէսինտէ Թախմինէն 70 ղըրա արսաաա մէյնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիրըմայի միւշթէմիլ չէհրի 200 պուշ քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

.. 7 .. 1500 , Հարամի Ահմէտ բաշա վագֆընտան Եյրի Գաբու գուրպինտէ Էլ Հաճճ Իլիաս մահալլէսինտէ Թոպղան ճաաէսինտէ Թախմինէն 60 ղըրա արսաաա մէյանի 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույույը միւշթէմիլ խարապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

.. 15 .. 3000 , Վէնիգ Շէճաէտտին ճամիի չէրիֆի վագֆընտան Գաբանը Տագիգ գուրպինտէ Հըղըր պէյ մահալլէսինտէ վէ Ֆա ճաաէսինտէ Թախմինէն 100 ղըրա արսաաա մէյանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 200 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի ։

.. 43 .. 500 , Աւչէ խաթուն վագֆընտան Եյրի գաբու գուրպինտէ Էլ Հաճճ Իլիաս մահալլէսինտէ Եպէ սօգաղընտա Թէրպիէն 50 ղըրա արսաաա մէյանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 200 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

.. 28 .. 1500 , Ջիվիզսատէ Գաբապալի Շէյխ Մէհմէտ էֆէնտի վագֆընտան Գաբանը Տագիգ գուրպինտէ Հըղըր պէյ մահալլէսինտէ Հաճճէ Գատըն սօգաղընտա Թէրպիէն 70 ղըրա արսասը մէյնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի ։

.. 25 .. 1500 , Էպէզատէ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան Սուլթան Սելիմ գուրպինտէ Տէպպաղ Եօնուս մահալլէսինտէ Սօուգ Թուլումպա սօգաղընտա Թէրպիէն 70 ղըրա արսաաա մէյանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 մէրտավէր աշըղըղը միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

.. 14 վէ 16 .. 3500 , Մէրհումէ Հանիֆէ խաթուն վագֆընտան Գատը գարիյէսինտէ Ջաֆէր աղա մահալլէսինտէ Իչբէնպէճի սօգաղընտա Թախմինէն 80 ղըրա արսաաա մէյանի 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ 1 գույույու միւշթէմիլ 1 պապ մէնզիլ վէ Թախթընտա պէրպէր տիւքքեանընըն սիւլիւս հիսսէսի ։

.. 4 վէ 6 .. 3500 , Շէյխ Մուհիէտտին Գօչի վագֆընտան Խըրգաի-Շէրիֆ գուրպինտէ Աք-Աէքի մահալլէսինտէ Աք—Սէրէֆ ճաաէսինտէ Թախմինէն 70 ղըրա արսաաա մէյանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ վէ Թահթընտա տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի ։

.. 30 .. 1500 , Թծրճու պաշը Էլ Սէյիտ Էլ Հաճճ Մէհմէտ Էմին աղա վագֆընտան Թօփխանէտէ Հաճիբէճէպ մահալլէսինտէ Եաղխանէ սօգաղընտա Թախմինէն 60 ղըրա արսաաա մէյնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 80 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

.. 3 .. 3500 , Էլ Հաճճ Բէքիր աղա վագֆընտան Գասըմ-Յագիգ գուրպինտէ Հըղըր պէյ մահալլէսինտէ Պօսթան սօգաղընտա Թախմինէն 60 ղըրա արսաաա մէյանի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 60 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի ։

.. 4 .. 1000 , Մէրհումէ Ըրմ[illegible] յէ խաթուն վագֆընտան Զէնճիրլի գույու գուրպինտէ Ա[illegible] Ալի բաշա մահալլէսինտէ Գարաճգօլլանէ սօգաղընտա Թախմինէն 80 ղըրա արսաաա մէյանի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին 10 հիսսէ Դիթիարը իլէ 2 հիսսէսի ։

.. 48 .. 2500 , Վէզիրը ազէմ Իսպաթ Ահմէտ բաշա վագֆընտան Թօփ-Գաբուսիա Պայապիտ աղա մահալլէսինտէ Թօփ-Գաբու ճաաէսինտէ Թախմինէն 50 ղըրա արսաաա մէյնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 40 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ մուգատաէմա իքի պապ էլէեմ 1 պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

.. 12 .. 3873 , Նէֆսը Հարեմէյն վագֆընտան Խըրգաի Շէրիֆ գուրպինտէ Մօլլա Գիւրանիի մահալլէսինտէ Հաճի Իլեաս սօգաղընտա Թախմինէն 120 ղըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 650 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 30 սէհիմ 2 բուլ հիսսէսի ։

.. 20 .. 4000 , Էլ Հաճճ Միհր մէհրիմը չէրիֆի վագֆընտան Գալաթասա Էմէք Եէմէզ մահալլէսինտէ Պանգ-Գաբու սօգաղընտա Թախմինէն 50 ղըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 2 գույու վէ 60 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրիյէ 100 ղըրուշ քիրալը խարապ պիր պապ ախչապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

.. 35 .. 500 , Հասան չավուշ վագֆընտան Եայլա գուրպինտէ Այազմ Գէթխիւտա մահալլէսինտէ Եայլա ճաաէսինտէ Թախմինէն 60 ղըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 20 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի ։

.. 1 .. 8000 Իսքիւտարտա Զաղըրճը Հասան բաշա մահալլէսինտէ Թահթարէվանճը սօգաղընտա Թէրպիէն 150 ղըրա արսաաա մէյնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիրըմա վէ 250 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլիւսի հիսսէսի ։

Իսքիւտար իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան.

Միւթէվէֆֆա Համամճը Ահմէտ վէրէսէսինին Իսկուտի գատը պիմէթինտէ պախլամ ալաճագը օլան մէպալիղը մաչխէտէյ մուգապիլ վէֆաէն ֆէրաղ ու թէրհին խուխիչ օլան մէտռուքեի մէպպուրէնին Գատը գարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ քէաին 3 նումէրօլը պիր պապ խանէսինին լիրա 100 ղըրուշ հիսապըյլա 30,000 ղըրուշ պէտէլ իլէ Թալիպի եօհտէսինտէ Թէգարրուր իթմիշ օլմաղլա , Թարիխը իլանէն իթիպարէն 31 կիւն միւտտէթ սոնրրա գարարը գաթիի վէրիլէճէկինտէն , 100տէ 5 զամմըյլա գիյատէյէ Թալիպ օլանլարըն Իսքիւտար իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

30 օգոստոս 98

Մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան ։

Տէրսաատէտ Գօսթի Գարանեանիտինին ֆապրիգաճը Տիմիթրաքի Տուգլիտիյէ օլան տուլյունը մահքիւմէսինէ Թէսլիյէսի իչին , մէտռունը մէրգումըն մալի պուլսա Լանկաի քէպիրտէ Թուլումպա մէյտանընտա 25 նումէրօլը ֆապրիգատա մահճուզ վէ մահֆուզ պուլունան 1400 գըյէ սըյահ չարապ վէ 300 քիւսուր գըյյէ ժօզի չարապ վէ չիչէ աէրօսինտէ արաէնթ վէ օլթօմ վէ վէրմութ վէ գօնեագ իլէ սու վէ պիրա վէ բագը վէ չարապ գատէհլէրի վէ պօշ Փըչը վէ ճէվիզ սանտալիա վէ Թաշ մասա վէ կօղնամպասը վէ սաիրէ Թարիխը իլանէն իթիպարէն 3 կիւն սօնրա եանի իլուլըն 4ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ սաաթ 4տէն 8է գատար մէզքիւր Փապրիգատա աչըգ միւզայէտէ Թիրուխթ օլունաճաղընտան , իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն Եէվմ վէ վագթը մէզքիւրտէ մահալը մէզքիւրտէ հազըր պուլունմալարը մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր ։

1 իլուլ 98

Բէզր

Իզմանիա աէմլէթի Թէպաասընտան Պէքիթալա վէ չէրիքի գումբանիասընըն Միւրինճի մէճլիսը Թիճարէթ իլամընը մահքիւմունիհ ալաճագը պուլունան աղչէնին Թէէմինը խուսուսը իչին Պէյօղլունտա Ֆիրուզ աղա ճաաէսինտէ քէաին 162 վէ 164 նումէրօլու իքի պապ եօղուրթճը մաղազալարըն վէ քէզալիք Պէյօղլունտա Սըրա Սէրվիլէր ճաաէսինտէ 57 նումէրօլը պիր պապ կազինօ իլէ 59 նումէրօլը պիր պապ պաղչէնին 6 հիսսէ իթիպարըյլա 2 հիսսէլէրի պունտան մուգատաէմ մէզկիւր միւզայէտէյէ գօնուլարագ , Օսմանլը լիրասը եիւզ ղուրուշ հիսապըյլա 162 նումէրօլը եօղուրթխանէ հիսսէսի 7000 վէ 164 նումէրօլը եօղուրթխանէ հիսսէսի 11000 վէ 57 նումէրօլը կազինօ հիսսէսի 2000 վէ 59 նումէրօլը պաղչէ հիսսէսի 48000 ղուրուշ պէտէլլէր իլէ Թալիպի եօհտէսինտէ գալմըշ , վէ Թարիխը իլանէն իթիպարէն 31 կիւն եանի կէլէճէք Թէշրինը էվվէլին տէօրտիւնճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունարագ , վէ զիքր օլունան եէվմ ու սաաթտան սօնրա արթըգ հէր նէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլունմայըպ , գարարը գաթիի վէրիլէրէք Թալիպի եօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղունտան , զիքր օլունան հիսսէլէրէ 100տէ 3 զամմըյլա միւտէյիթը մէզքիւրէ վարփընտա իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն վէ սաէհա զէյտէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

3 իլուլ 98

Եվգաֆը Հիւմայուն փարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէն կէլէն իլան.

Զէյրէքտէ վագը Քիլիսէ ճամիի չէրիֆինին կէչէնտէ վուգուպուլան Հարիգտէ Էրիյիպ Թօբրագա գարըշմըշ օլան գուրշունլարը լիրաի Օսմանի 100ղշ. հիսապը իլէ 1440 ղուրուշտա Թալիպի եօհտէսինտէ պուլունտուղունտան , գիյատէ իլէ Թալիպ օլանլարըն 100տէ 10 զըշ. րէյ ազչէսիյլէ պէրապէր իլանը Թարիխինտէն նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար Եվգաֆը Հիւմայուն փարիտաթը ումումիյէ իտարէսինէ կէլմէլէրի , վէ միւտտէթի թէքմիլինտէ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղը իլան օլունուր ։

28 օգոստոս 98 3—2

Շէհր էմանէթի մէճլիսինտէն կէլէն իլան.

Տօլմա-Պաղչէ վէ Եէնի-Գույէ կազխանէլէրի իչին պիր միւնագասա ալընաճագ 11.000 թօնօ քէօմիւրին գարարը գաթիի միւտտէթի իլուլըն 6ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար Թէմտիտ օլունմուշ օլտուղունտան , Թալիպ օլանլարըն միւթէաղիր քէֆիլ վէ եախօտ Թէէմինաթ աղչէլէրիյլէ պէրապէր , միւտտէթը մէզգիւրէ գատար Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

30 օգոստոս 98

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ

Պ. ՎԷ Հ. ՔԻՐՋԻՔՃԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու կէրէք էճզա Թիճճարէթի իլէ վէ կէրէք էճզախանէ տանէսը իլէ մէշղուլ պուլունուպ , բաղլըթըլը էհալինին հօշնուտիյէթի իչին էլտէն կէլէնի աուլա տիրիղ իթմէտիկլէրի , հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզ վէ ումում էհալիյէ բանի մալիւմ տըր ։

Պու տէֆա տախի էօթէտէն պէրու հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզ տէօյլիւք պիր սուհուլէթ օլմագ իչին պիր էճզախանէնին քիւշատընա ուղրուքէշ օլուպ , վէ պու արզումըզա տախի նայիլ օլարագ , չօգ սէնէլէրտէն պէրու տանէնին մալիւմ օլան Սթամպօլտա Եէնի Ճամիի քէբի 26 նումէրօ իլէ մուրագգամ էճզա տէբօզիթօմուզտան մատատա , պու տէֆա Եէնի Սթամպօլտա քէօբրիւ պաշը չարշըսը 77 նումէրօ իլէ մուրագգամ Պ. վէ Հ. ՔԻՐՋԻՔՃԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ իսմինտէ իլէ պիր էճզախանէ վէ տէբօզիթօ քիւշատ իթմիշ օլտուղումուզու , հիւրմէթլու միւշթէրիլէրիմիզ վէ ումում էհալիյէ արզ ու պէյան իտէրիզ ։

Մէզքիւր էճզախանէ վէ տէբօզիթօմուզտա , Ֆրանսանըն , Լօնտրանըն վէ Ալէմանեանըն Թէրթիպաթը քիմեէվիյէսի իլէ էճզայի միւթէնէվվիէսի պայէթ ափգոմիլի եարըլմըշ վէ էն ալա ճինսլէրինտէն մէվճուտ , վէ էհվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունուր ։ Պունլարտան մատա Հէրըն իմալ օլունան Լէվանթ ճինս չօրապ , գօնիագ , Թալէ մատէն սուլարը , վէ պիրինճի նէվ պոլըգ եաղը , վէ մէյրուպաթը սայիրէ տայիմա պուլունտուղու կիպի , էնվայի ալէթ վէ էտէվաթ տախի մէվճուտ տըր ։ Մէզքիւր էճզախանէմիզէ վարիտ օլան րէչէթէլէր , անգարիպ Թազէ իլաճլար վէ էհվէն ֆիյաթլար իլէ գայէթ տիգգաթլը պիր սուրէթտէ իմալ օլունուր ։

Պունտան մա գաթի Նազար , մէզքիւր էճզախանէմիզ իւզէրինտէ հէքիմլէր իչին տախի սէրլէթլէն պիր մահսուս Թախթա օլունմուշ օլուպ , պու պապտա պիր մարազտան տօլայը հէքիմ իլէ պիր խոթիչարէ իթմէք արզուսու օլան զէվաթ , մէզքիւր էճզախանէմիզէ Թէլըֆ պույուրտուգլարընտա , հէր պիր ճիհէթլէ ֆայիտէմէնտ օլաճագլարընը տախի պէյան վէ իլան իտէրիզ ։

Պազար գիւնլէրի , ամբարլար հազրըյատըն քէնտի մէհարէթլէրի հէրքէսէ Թանըտըմըշ օլան Տօգթ. Արապեան էֆէնտի տախի , հէր բազար կիւնլէրի սապահըն սաաթ 3տէն 8է գատար քէնտինէ միւրաճաաթ իտէն խաստալարը մէճճանէն Թէտավի էյլէյէճէք , վէ սայիր կիւնլէր տէ սաաթ 5տէն 8է գատար էնէ էճզախանէմիզտէ պուլունաճագ տըր ։

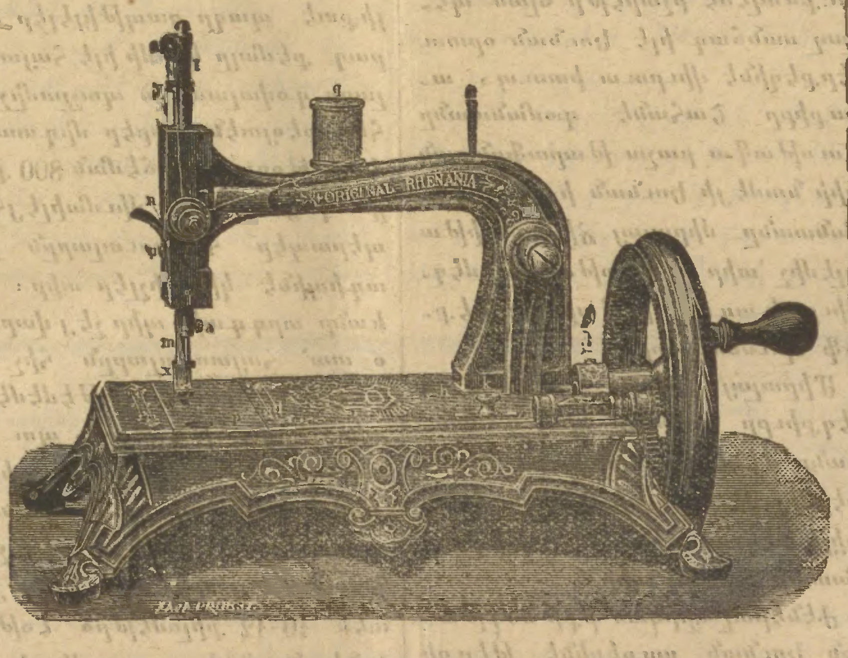

ՄԿՐՏԻՉ ՎԷ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ
ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

Պու քէրրէ Էվրոպատա Րէնանիա (Rhenania) նամը իլէ մէշհուր օլան ֆապրիգատան , գուլլանըլմասը հէր ճիհէթլէ գօլայ , սատէ , վէ հէր նէվ տիքիշ իշլէրինէ էլվէրիշլի , պօզուլմասը չիմտիյէ գատար մէշհուտ օլան էմսալլէրինէ նիսպէթլէ բէք նատիր , նիչէ սէնէլէրտէն պէրու խուլէն Թէճրիպէլէր իլէ միւճէրրէպ , վէլհասըլ սայիր էն ալա ճինսլէրինէ ֆայիգ վէ հէր վէճհ իլէ մագպուլ պուլունան վէ րէնքի պաշգա կէօսթէրիլէն տիքիշ մաքինալարընը ճէլպ իթմիշ օլտուղլարընտան , պէհէրի 2 ½ , 2 ¾ վէ 3 Օսմանլը լիրասընա սաթըլմագտա , վէ չօգ ճիւզի ահէնք օլան թիճճարին իչին սըրրճա ագօնթօ իտիլիւրլէր , վէ կէօսթէրիլէն ֆիաթը ֆիքսթ իսէ , մաքինալարըճա օլմայըպ , իւզէրլէրինտէքի ֆապրիգա վէ էսաիք Թէզհիպնամէտան իպարէթ պուլունտուղու , ումում էհալիյէ իլան վէ Թամինէ իլէ , էշթիրայա րաղպէթ պույուրանլարըն հէր հալտէ խօշնուտ վէ մէմնուն գալաճագլարը խսուսէթին պէյան գըլընըր ։

Պ. չարշը մէրքէզ , Գալաթատա Բէրչէմպէ բազարընտա Եօրկանճըլար սօգաղընտա վագը Մ. Յ. Մուրատեան պիրատէրլէրին Ն. 70 մաղազասը , վէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշունտա Եունուսֆեան խանը քէաին 22 նումէրօլու չիֆթլէրի օտուպ , ումում մէզքիւր ֆապրիգանըն վէքիլի , մումայիլէյհիմա պիրատէրլէր տիր ։

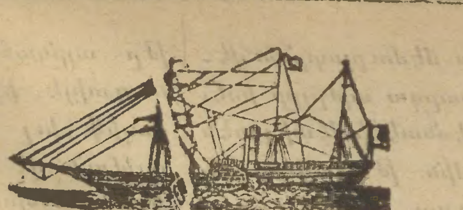

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸՆԸՆ
ՎԱՔԻԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իշպու 1882 Սէպթէմպէրին Չնճի բէնճշէնպիս կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

Սա. Տգ.	
12 15	Գ. Աստա , Հէյպէլի , Պուրկազ , Գընըլը
12 30	Բէնտիք , Գարթալ , Պ. Աստա , Հէյպէլի
	(Պէյլէք Աստատան , 1 15 տէ)
2 15	Պ. Աստատան Հէյպէլի , Պուրկազ , Գընըլը
7 30	Բէնտիքտէն Գարթալ , Պ. Աստա , Հէյպէլի , Պուրկազ , Գընըլը (8, 15 Պ. Աստատան) *

Քէօբրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

2 30	Գընըլը , Պուրկազ , Հէյպէլի , Պ. Աստա , Գարթալ , Բէնտիք *
9 —	Գընըլը , Պուրկազ , Հէյպէլի , Պ. Աստա
10 —	Հէյպէլի , Պ. Աստա , Գարթալ , Բէնտիք
10 45	Գընըլը , Պուրկազ , Հէյպէլի , Պ. Աստա

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

11 30	Պէյլէք Աստա , Հէյպէլի
12 —	Բէնտիք , Գարթալ , Պ. Աստա , Հէյպէլի , Պուրկազ , Գընըլը
7 —	Բէնտիք , Գարթալ , Պ. Աստա , Հէյպէլի , Պուրկազ , Գընըլը
10 —	Պ. Աստատան Հէյպէլի , Գընըլը , Գատըքէօյ

Քէօբրիւտէն ատալարա

2 —	Գընըլը , Պուրկազ , Հէյպէլի , Պ. Աստա , Գարթալ , Բէնտիք
3 —	Գատըքէօյ , Գընըլը , Հէյպէլի , Պ. Աստա
10 —	Գընըլը , Պուրկազ , Հէյպէլի , Պ. Աստա , Գարթալ , Բէնտիք

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Իզմիթ Շիմէնտիֆէրի Քէօբրիւյէ Մունասէպէթի

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօբրիւտէն

Սա. Տգ.		
12 55	Իզմիտէ կիտէն Նօ. գաթ.	2
2 25	» »	4
7 50	» »	6
10 30	Բէնտիքէ կիտէն	8

Հայտար Բաշատան

1 30	Բէնտիքտէն կէլէն Նօ. գթ.	1
3	Իզմիտտէն կէլէն	3
8 45	Պիլա Թէսատիֆ	
11	Իզմիտտէն կէլէն	5

* Իշպու սէֆէրլէր Ճումաալարը Գատըքէօյէ օղրաճաղ ։

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն
Սա. Տգ.	Սա. Տգ.	Սա. Տգ.	Սա. Տգ.
12 15	12 15	12 30	12 30
1 —	1 —	1 30	1 30
1 45	1 45	2 30	2 30
2 30	2 30	3 30	3 30
3 15	3 15	4 30	4 30
4 15	4 15	5 45	5 45
5 30	5 30	8 45	8 45
8 30	8 30	10 —	10 —
9 15	9 15	11 —	11 —
10 —	10 —	12 —	12*
10 45	10 35		
11 30	11 20		
12 —	12 —		
— —	— —		

ՄԱՔՐԻ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Մաքրիքէօյտէն Քէօբրիւյէ

12 30 Մաքրիքէօյ , Սամաթիա , Գումգաբու

Աքշամ Քէօբրիւտէն

10 30 Գումգաբու , Սամաթիա , Մաքրիքէօյ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Մաքրիքէօյտէն Քէօբրիւյէ

12 30 Մաքրիքէօյ , Սամաթիա , Գումգաբու

Քէօբրիւտէն Մաքրիքէօյինէ

10 45 Գումգաբու , Սամաթիա , Մաքրիքէօյ

Քէօբրիւ վէ Իսկէլէ մէմուրլէրի պունէն պիլէթ պուլապիլէթ եէրինէ բարա ալմագլըքլէն մէմնու տըր , միւթէճասիրլէրի պէր մուճիպը Թալիմաթ չէզասը մէյսուլ տըր ։ Պինաէն պէյհին վաբօրա բինիպ օլան պէվամըն քէօբրիւտէն ապիլէթլէրինտէ պիլէթ ալըպ վէ հիչ աքթարմայօ իսկէլէտէն վէ հիչպիր սէֆէրտէ Գատըգարիյէսի իսկէլէսինտէն մաաթա վարըպլար տէքրուինտէ պիլէթլէրինի սիմալարը միւսթէրաճա տըր ։

Ագշամլարը քէօբրիւտէն սաաթ 9 վէ 45տէ Ատալարա վէ սաաթ 10 45 11 30 վէ 12տէ Գատըքէօյինէ հարաքէթ իտէն վաբօրլարա ճիւրիմ պէօյլէ վէ եօլճուլարը իզաճ իտէր տէհիւճտէտ օլան եիւք վէ էշեա գապուլ օլունմայաճագ տըր ։

Թէհլիքէսիզ հալէ օլունմագ իչին տիւման օլըը զէման հէր վաբօր պուլունտուղը Թէվագգուֆ իտէճէկի կիպի , պօրա վէ ֆուրթունա միւնասէպէթիլէ պու սէֆէրլէր իճրա օլունամազ իսէ , պու պապտա եօլճուլարըն պիր շէյ սէօյլէմէյէ հագլարը օլմայաճագ տըր ։

* Իշպու սէֆէր Ջէնէր Պաղչէսի Եօրէնինէ միւսաաթրիֆ օլմագ իւզրէ Հայտար բաշայա օղրայաճագ տըր ։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՏԵԱՆ

ՏԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 12 Սէպտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	99- $\frac{3}{4}$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12- $\frac{1}{8}$
» » գարանթը	12-
Իսթիգրազ 65	15-
» 69	13- $\frac{1}{2}$
» 71	68- $\frac{1}{2}$
» 72	24- $\frac{3}{4}$
» 73	12- $\frac{1}{8}$
Օսմանլը Պանգասը	20- $\frac{1}{8}$
Մըսըր տայ. մութ. հըսէ	62- $\frac{3}{8}$
» Իմթիյազը	87- $\frac{3}{4}$
Րուսիա իսթիգրազը	82- $\frac{3}{8}$
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-512

Բարիզ 12 Սէպտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	83-25
» » % 5	116-47 $\frac{1}{2}$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12-30
» » գարանթը	12-25
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	73-
» 69	67-
» 73	61-
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	54-37 $\frac{1}{2}$
Օսմ. Պանգասը	758-75
Գրէտի Լիօնէ	630-
Իթալիա էսհամը	89-10
Մըսր ֆօնտ. մութ. հըսէ	312-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 12 Սէպտ.

Աճիօ ֆիօրին	-
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	25-20

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն աղչ. գար.	13-13
Պու սայպաճ աչըլըը	13-13
Մըսըր մութթահըտէ. գար.	68-35
Պու սայպաճ աչըլտը	69-10
Իսթիգր. 63 (մութօն)	85-
» 65	76-
» 69 (րէճիար	67-50
» 72 (Պօն տիւ թրէ.)	24-25
» 73	61-50
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	52-75
Աչըգ ֆայիզի	9-
Րէբօր	Ղշ. 42-20
Հէվալէսիզ	» 42-20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-18
Օթօմայօլ պանգասը	8-35
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5- 8
Թրամվայ	3-40

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ. տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարգը	107-38
Մէթալիք »	205-20
Պէշլիք »	208-10
Ալթըլըգ »	124-25
Պազըր »	700-
Գայմէ	1100-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 5
Ֆրանսըզ ալթունը	88-
Բօլ	90-16
Գրէմիզ ալթունը	51-15
Գարաղօն գայմէսի	9- 9